

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na doma:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznamila, zabave, osebne itd.:
enostolpna petstvrsta po 2 vln.

Poslano:

enostolpna petstvrsta po 40 vln.

Izhaja vsak dan, izvenoma ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 5/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Avstrijska rdeča knjiga.

Naše zunanje ministrstvo je izdalo rdečo knjigo. Kdor pazljivo prebere ta diplomatičen spis in priložene note, — za navadnega bralca je jezik vsaj iz začetka nekoliko tuj — bo prav jasno videl, kakšen je bil naš trinitridesetletni prijatelj in zaveznik. Ne iz sovrštva, ampak iz ljubezni in v strahu za svojo Avstrijo in domovino smo mi na jugu vedno poudarjali politiko previdnosti in rekli, naj naše prijateljstvo ne hodi z zaprtimi očmi preko Soče.

»Rdeča knjiga« odkrije italijansko zavezništvo v taki goloti, da zgodovina kaj tako grdožalostnega še ni videla. Kjer je na svetu še pošten človek, ta bo po branju naše rdeče knjige moral priznati: »Bog me večno varuj take zavezniče!«

Naša javnost izve iz rdeče knjige tudi za marsikatero določilo trozvezne pogodbe in kasnejših dogodkov, kar je bilo dosedaj skrbno zapečaten skrivnost. Vojska spravi vse na dan.

× × ×

Nastop proti Srbiji je bil samo naša stvar.

Ko je sarajevski umor na najgrozovitejši način pred celim svetom odkril kovarstva, ki jih je Srbija več let kovala proti monarhiji in se je Avstrija že iz najpriprostejših zahtev samohranitve odločila zahtevati od Srbije resnih zagotovil, da se kaj takega ne bo nadaljevalo, je smela monarhija mirno in upravičeno pričakovati, da se prizna upravičenost njene akcije. In v resnici, kdo bi mogel od evropske velesile zahtevati, da bi mirno prenašala, da bo majhen sosed s takšnim sovraštvom izzival, gojil premissljeno gibanje za odpad in na vse strani snoval zarote proti njeni varnosti in celoti. Katera evropska velesila ne bi nazadnje zagrabila za najodločnejše obrambno sredstvo.

Ravno tako malo kakor proti notranji upravičenosti se je dalo ugovarjati obliki našega postopanja proti Srbiji. Šlo se je za neko razliko, diferenco med monarhijo in neodvisno državo glede njunega medsebojnega razmerja in prav nič ni bila upravičena zahteva, da bi monarhija vprašanje, kako sme iti v varstvu svojega miru in varnost, morala storiti odvisno od odločitve tretjih sil.

Rusija je čakala na to priliko.

Spor se je tedaj nanašal samo na Avstrijo in Srbijo. Vendar pa je bilo treba kljub naši izjavi, da se ne bomo dotaknili suverenitete in teritorialne

posesti Srbije, če se vojska (lokalizira) omeji samo nanjo, računati z možnostjo, da bo Rusija zagrabila ugodno priliko, da že sedaj izvrši svojo davno željeno namero, napasti Avstrijo in obenem Nemčijo. To namero se je vedno bolj jasno videlo v obširnem oboroževanju, večkratnih poizkusnih mobilizacijah in v gradnji novih velikih vojaških železnic.

Da, smeli smo skoro pričakovati, da bo Srbija naše vsled njenega ravnanja popolnoma utemeljene zahteve le tedaj odklonila, če ji bo prišel iz Petrograda signal, da Rusija sodi: Čas napada na monarhijo je prišel. Saj je imela po ruskih načrtih Srbija nalogo udariti od strani, vloga, za katero jo je znala Rusija držati vedno pripravljeno s panslavistično ljubeznijo in dosledno politično podporo.

Ruskemu vmešavanju je moral slediti splošen spor.

Ker je evropska politika že desetletja slonela na sistemu zvez in sporazumov (entent), tedaj je bilo že vnaprej jasno, da bi Rusija s svojim neupravičenim vmešavanjem v spor med monarhijo in Srbijo morala povzročiti najhujše posledice, da celo splošen spor.

Kajti kdo neki bi mogel dvomiti, da bi Nemčija, ki je priznala popolno upravičenost naših očitkov proti Srbiji, zapustila pot, katero so ji kazali dana beseda in lastni življenjski interesi in da ne bi z vso svojo silo pomagala svojemu dolgoletnemu zavezniku proti ruskemu napadu. S tem pa je bil podan »casus belli«, slučaj vojne, tudi za Francosko, ki je že desetletja prežala na ugodno priliko, da uresniči svoje maščevalne načrte in ravnotako je bilo pričakovati, da se bo tudi Angleška, čeravno je še v zadnjem času tajila, da bi obstajali kakšni trdni dogovori z obojima drugima silama sporazuma, udeležila boja proti zavidanemu in strašnemu tekmeču, proti krepko rastoči Nemčiji. Končno se je tudi dalo računati, da bo Turčija, čeravno je že trpela pod posledicami ravnokar končane balkanske vojne, spoznala, da je zmaga Rusije konec njene neodvisnosti in da se bo postavila na stran osrednjih sil.

Italija ob začetku svetovne vojske.

Na kakšnem stališču pa je stala Italija napram tej možni evropski vojni?

Pač je bilo v zvezni pogodbi z osrednjima velesilama, kateri se ima Italija zahvaliti za tridesetletja varnosti in miru, za neoviran razvoj svojih državnih in gospodarskih sil; za dve skoro

brez truda osvojeni razsežni provinci onstran Sredozemskega morja, pač je bilo v zvezni pogodbi določeno, da mora pomagati obema svojima zaveznicema v boju proti dvem ali več silam, če bi oni dve sami ne izvali boja? Pač je bilo jasno, da avstrijski nastop, ki je po letih brezprimerne miroljubnosti in potrpežljivosti proti srbskemu izzivanju moral slediti, ni imel značaja kakšnega izzivanja, ampak da je napad prišel od strani Rusije, ki se je pri uresničevanju svojih dalekosežnih načrtov posluževala Srbije za naskakovca. Vendar pa se je dalo opaziti znamenja, da Italija, kakor bi to odgovarjalo besedilu in duhu pogodbe, ne bo posegla v boj na strani svojih zaveznic.

Italija že takrat ni mislila izvršiti svoje dolžnosti.

Po stališču, ki ga je Italija zavzemala za čas algeciranske konference in aneksijske krize, po razgovorih v Racconigi (obisk ruskega carja) in neprestanem ljubimkovanju z entento, sta morali Avstrija in Nemčija velikoboj sumiti, da se bo Italija umaknila izpolnitvi svojih zavezniških dolžnosti in da bo to utemeljevala vsakršno umetno razlago besedila pogodbe.

Če se tedaj ni dalo z vso gotovostjo računati, da bo Italija popolnoma izpolnila iz pogodbe izvirajoče dolžnosti, vendar sta smeli Avstrija in Nemčija vsaj najmanj na pričakovati, da ju bo Italija v velikanskem boju podpirala vsaj z dobrohotno nevtralnostjo.

Dejanski razvoj dogodkov je te domneve zaenkrat opravičil in v začetku svetovne vojne se ni bilo dogodilo prav nič, vsled česar bi se dalo slutiti, kako

* Člen III. trozvezne pogodbe se glasi: »Če bi ena ali dve visokih pogodbenih strank brez neposrednega izzivanja od svoje strani bili napadeni od ene ali več velesil, ki niso podpisale te pogodbe in bi bili zapleteni v vojsko, bi bil istočasno podan »casus foederis«, slučaj zveze, za vse tri visoke pogodbene stranke.«

** IV. člen trozvezne pogodbe nalaga drugi zaveznici dobrohotno nevtralnost celo v slučaju, da drugi zaveznik iz vzrokov obrambe začne vojaško iniciativo. Člen IV. se namreč glasi: »Če bi kaka velesila, ki ni podpisala te pogodbe, ogrožala državno varnost ene visokih pogodbenih strank in bi ogrožena stranka bila prisiljena, da ji napove vojsko, tedaj se zavežeja obe drugi, da se bosta proti nji obnašali dobrohotno nevtralnost. Vsaka si pridrži odločitev, ali se udeleži vojne, če to smatra za primerno, da nastopi skupno s svojim zaveznikom.«

strašno nezvestobo in izdajstvo bo Italija kasneje zakrivila.

Zvestoba je vedno bolj zmrzovala. — Prva deba.

V tej prvi dobi, ki se začena z izročitvijo naše note v Beogradu in sega notri v zimo, se je dala Italija voditi od treh vodilnih vidikov:

1. Odločila se je, da ne preneha biti nevtralna, obenem pa takoj z vso intenziteto delati na to, da se vojaško pripravi v visoki meri.

2. Stremila je za tem, da svoje nevtralnost utemelji na podlagi besedila pogodbe in da svoji zaveznici pomiri s prijateljskimi izjavami.

3. Nameravala je za vsak slučaj z nasilno razlago člena VII. trozvezne pogodbe dobiti od Avstrije zagotovilo, da pristojne Italiji enakovredne kompenzacije v slučaju, če bi si Avstrija kaj pridobila v Srbiji ali Črni gori.

In s tem trojnimi vidikom primerno je italijanski ministrski svet, na kar nas je že ustmeno pripravil markiz di San Giuliano, dne 1. avgusta 1914 sklenil, da ostane Italija nevtralna. — Za vzrok se je navajalo, da tvori nastop monarhije proti Srbiji agresivno (napadalno) dejanje proti Rusiji, vsled česar v smislu pogodbe ni za Italijo nastopil »slučaj zveze« — trditev, katero se ovrže že samo s tem, da se samo opozori na znane obsežne priprave Rusije za napad na obe centralni sili in na popolno neodvisnost Srbije. Dalje se je navajalo za razlog italijanske nevtralnosti, da bi bila Italija vsled svoje izpostavljenosti zemljepisne lege posebno izpostavljena nevarnostim svetovne vojske, kar je morda res, pa Italije še vedno ne more odvezati od njenih dolžnosti; in končno, da je Avstrija opu-

* Naš cesar je namreč brzojavil italijanskemu kralju, da je radi ruskega vmešavanja v srbski spor in vsled mobilizacije ruske armade in mornarice odredil splošno mobilizacijo in je izrazil svoje zadovoljstvo, da more računati na pomoč svojih zaveznikov. Nato je italijanski kralj brzojavno odgovoril:

Prejel sem brzojavko Vašega Velikanstva. Ni mi treba zagotavljati, da bo Italija, ki se je na vse mogoče načine trudila, da zagotovi mir in ki bo vse storila, kar je le v njeni moči, da kakor le hitro mogoče pomaga pri obnovitvi miru, da bo Italija nasproti svojima zaveznicoma ohranila pristrano prijateljsko nevtralnost, kakor to odgovarja trozvezni pogodbi, njenim odkritosrčnim čustvom in velikim interesom, ki jih mora varovati.

Viktor Emanuel.

LISTEK.

Vojne vožnje oklopnega vlaka.

Eno izmed čudes moderne vojne je potujoča trdnjava: oklopni vlak. Hitro gibljiv in vendar ne prost proti ognju, nudi neizmerno raznoličnost možnosti za napad in obrambo. Kaj zmore dvanajstotica takih voz z jeklenim oklepom pod vodstvom podjetnega, smelega častnika, so med drugim pokazale vojne vožnje oklopnega vlaka pod vodstvom nadporočnika Friderika Schobra od železniškega polka. Nobene dne, nobene ure ni bilo v onih viharjih tednih od oktobra do srede novembra v ozemlju Sana, v kateri bi njegov oklopni vlak ne bil na tisoč načinov koristil naši armadi, Rusom pa škodil. Zdaj je pripeljal delavce in gradivo v najsrednejšo črto, da popravijo dela ob Sanu, zdaj je vozil ranjence nazaj na etape, zdaj je preskrboval z živili pomanjkanju izpostavljene divizije. Ko se je potem 3. novembra izpraznilo Nadbrzežje, je zvesto stal na

straži. S svojimi oklopnimi vozovi se je kakor stolp dvigal proti sovražniku in mu iz vseh odprtin in lukenj grozil s strojnimi puškami. Nepremično je stal na svojem mestu, dokler ni odšel zadnji mož, zadnji voz. Toda Rusi so se motili, če so mislili, da bo sedaj tudi vlak odšel. Naenkrat so na povelje brabrega voditelja zakadi naprej, ne mence se za nevarnost razdrtih tračnic, in predno se more ruski kavalerijski odelek, ki brezskrbno počiva, urediti, predno dospe straža z zakasnelim svarilom, že prasketajo puške in strojne puške sredi med prestrašeni trop. Nad 40 mož in 10 konj obleži ostali se razprše na vse strani. In ko se pripravi sovražna artiljerija, da bi obstreljevala vlak, je že prepozno. Počasi, strel za strelom vračajoč, drdra potujoča trdnjava po posrečenem iznenadenju po tiru nazaj.

Toda Rusi so zahrbtnemu črnemu nestvoru prisegli pogin. Ze prihodnjo noč, 5. novembra, ko oklopni vlak zopet stoji nepremično na straži na postaji Sotov, se ima nakana izvesti. Dve stotniški konjenice sta pridirjali preko nepreglednega gozdnega ozemlja ter se ponoči priplazila k progi, da bi razdrli

tir in potem vjeli vlak. Toda nadporočnik Schober jih je davno pričakoval. Namenoma se je ogenj pod kotlom navidezno zancemiril in sploh vse tako uredilo, da se pokaže, kakor bi bila čuječnost v prsih branilcev zaspala. Kajti čisto blizo so hoteli imeti Ruse. Komaj se približajo na 100 m, tedaj navidezno speči nestvor odpre na stotine ognjenih oči, iz katerih šviga plamen. Zarometi močno razsvetljujejo priplazivše se sovražnike in strojne puške jih neusmiljeno podirajo. Komaj je ta škadron ugonobljen, poveljuje nadporočnik Šober k protinapadu s polno paro. Nenađoma je po donečem tiru prihrumel proti bližajočim se ruskim pehotnim oddelkom in jih v paničnem strahu vrgel nazaj v gozd: trop 40 mož, ki se pokaže na odprtem polju, uničijo strojne puške. Nato vozi oklopni vlak z ugasnjenimi lučmi zopet nazaj; naučil je Ruse respekta na primerno daljavo. Naslednje jutro ponovi nadporočnik Schober še enkrat svoj nočni pouk z Rusi. Ob 10. dopoldne nenađoma zopet pridrvi skozi sovražne poizvedovalne oddelke v ospredje — noter do Tarno-brzege; škadron kavalerije, ki je imel nesrečo, da je jezdil mimo v oddaljeno-

sti sto metrov, razstrele strojne puške in vržejo nazaj prednje straže prodirajoče pehote. Besno strelja — sedaj artiljerija iz dalje na tega groznega sovražnika, toda le malo šrapnelov zadene in še ti se brez učinka razlete ob jeklenem oklopu. Nepoškodovan drdra oklopni vlak zopet nazaj in krije v bodečih dneih še vse izpraznitve. Pod varstvom njegovega ognja rusijo saperji za njim progo, da bi se je Rusi ne mogli poslužiti, in korak za korakom, kot zadnja straža, se umika drdrajoča baterija, držeč sovražnika v strahu in v veliki oddaljenosti. 12. in 14. novembra služi vlak še za odvažanje materiala, nadporočnik Schober more kot opazovalec podatki še važna poročila o prihajajočem sovražniku, nato se pa že več tednov neprestano vozečemu in borečemu se vlaku dovoli kratek odmor za počitek in snaženje v kurilnici v Moravski Ostravi. Nadporočnik Schober je bil za prehrabro in vsepovsod uspešno vodstvo tega silnega vojnega orožja odlikovan z najvišjim pohvalnim priznanjem.

stila v smislu člena VII. trozvezne pogodbe pred odločilnimi koraki nasproti Srbiji se sporazumeti z Italijo in ker sploh odklanja priznati italijansko razlago tega člena. Kaj je s to točko, bo dalje naprej še bolj točno povedano.

Četudi se je italijanskemu utemeljevanju dalo ugovarjati, vendar je Avstrija vzela izjavo italijanske nevtiralnosti brez ugovora na znanje, posebnost ker je Italija prav tačas izjavila, da se pa drugače misli držati zvezne pogodbe in je rekla, da ni izključeno, da bi morda kasneje tudi sama sodelovala in je v vseh izjavah govorila v odkritosrčno zvenečem, prijateljskem tonu.

(Dalje.)

Poziv.

Skoro deset mesecev že vojujemo z neomajno vztrajnostjo in z dobrim uspehom vsiljeno težko borbo. Ko so bili krvavo odbiti trdovratni napadi v Karpatih, in še bolj, ko so zvezne čete na vseh črtah zmagošno napredovale, smo upravičeno že v najbližji bodočnosti pričakovali plačilo zmagopolnega miru.

V tem odločilnem trenutku se je pridružil sovražnikom naš dosedanj zaveznik na jugu.

Najglobokejše ogorčenje preveva srca avstrijskih narodov in utrja našo neupogljivo voljo, da dovojujemo to borbo do konca.

Postavljamo se v bran proti novemu sovražniku, prepojeni s skalnotrdnim zaupanjem v končno zmago naše dobre stvari in z neomejenim uverjenjem, da podlo izdajstvo in nizkotna pohlepnost nikdar ne moreta triumfirati nad narodom, ki v hudi stiski zvestost in mogočno izpolnjuje svojo sveto dolžnost.

Premoč sovražnikov nas sili, da zadržimo vse svoje sile. Največjega pomena za uspeh vojne je, da s preskrbe finančnega sredstva. Nihče se ne sme odtegniti dolžnosti, da povodom vojnega posojila, ki se podpisuje do 29. majnika, izroči državi na razpolago vsa sredstva, ki jih ima. Kdor se tej dolžnosti odtegne, kdor ne prispeva primerno svojim močem, se pregreši napram interesom države; oškoduje pa tudi samega sebe, kajti bodoče blagostanje zavisí bistveno od uspeha vojne, torej tudi od finančnega vojnega pripravljenosti; s tem, da se potom vojnega posojila zbirajo razpoložna denarna sredstva, se pa tudi tekom vojne najuspešnejše ovre zmanjšanje kupne vrednosti denarja. Najobsežnejše olajšave in ugodnosti, posebno do 24. septembra podaljšani vplačilni roki, izredno ugodni pogoji pri podeljevanju posojil na obligacije v svrhu podpisovanja vojnega posojila in na vojne zakladnice same, dalje ugodna možnost, da se zastavijo hipotekarne terjatve pri blagajnici za vojna posojila, omogočajo vsakomur, da porabi svoj denar državi v prid, ne da bi bila ovirana potrebna razpoložnost denarja.

Izdajalski napad naših novih sovražnikov nas mora najti pripravljene za krvavo bran in nas mora mogočno vzpodbuditi za povečani razmah sil v finančnem in vojaškem oziru.

Obracam se še enkrat do celokupnega prebivalstva Kranjske s nujnim pozivom, da se vključ v narasle število sovražnikov brez malodušnosti in bojzani udeleži podpisovanja drugega vojnega posojila, da njegov uspeh — kar je zanesljivo pričakovati — vsled nastopa Italije ne bo zmanjšan, temveč še bolj povečan, ter da se bo pokazal kot mogočna svedočba neomajnega zaupanja vsega prebivalstva.

Vsak državljan mora brez izjeme do skrajne meje izpolniti svojo domovinsko dolžnost.

C. kr. deželni predsednik:
Baron Schwarz.

Za slepe vojake.

»Domoljube« piše:

Ze večkrat smo imeli tekom sedanjega strašne vojske priliko, da smo v našem listu pokazali na strašno nesrečo, ki zadene tiste vojake, ki izgube v vojski vid. Med nesrečneži so ti gotovo najbolj nesrečni in potrebni največjega usmiljenja in podpore. Na Dunaju so pričeli za take nesrečneže skrbeti s tem, da jih v posebnem zavodu poučujejo in jim pomagajo v tem oziru, da bodo pri vsej svoji nesreči si mogli vsaj malo z raznim delom lajšati bitko svojo usodo.

Po pravici se po dosedanjih izkušnjah lahko bojimo, da bo tudi med slovenskimi vojniki nekaj takih revežev. Ze pred meseci smo opozorili naše bralce v članku »Invalidi in sirote«, da bo treba tudi nam skrbeti za slovenske invalide in sirote, ki jih bo napravila ta vojska. Prisili smo, da se naj svetuje, kako bi se ta reč najlažje in najbolj uspešno začela. Došlo nam je več dopisov z različnimi nasveti, katere bomo izročili vodstvom onih organizacij,

ki pridejo pri tej stvari najbolj v poštev.

Med invalidnimi vojniki bo treba gotovo največjo skrb obrniti na morebitne slepe vojake. To je čutil tudi vel. gospod župnik V. Vondrašek iz Podbrezja, ki nam je izročil 300 K — v podporo onim vojakom Slovincem, ki bodo izgubili v tej vojski vid. To blagodušno darilo vlč. gospoda župnika pa je spremljala plemenita želja, da bi našel med Slovenci mnogo posnemalcev.

Vojska z Italijo.

Avstrijsko uradno poročilo o bojih z Lahl.

Na Tirolskem je prišel sovražni oddelek v Condino (Judikarijske alpe). Na prelazu Padon, severovzhodno od Marmolatte so zbežali Italijani pri prvih streljih.

Na koroški meji so naše čete odbile več napadov z velikimi izgubami za Italijane.

Zapadno od Plöckena je bežal sovražnik in je pustil svoje orožje.

V primorskem mejnem ozemlju se doslej niso razvili še nobeni boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

× × ×

Condino je kraj, ki šteje približno 200 hiš, v dolini reke Chiese, katere se izliva v jezero Idro, ki meji med Tirolsko in Italijo v skrajno jugozahodnem kotu Tirolske.

Marmolatta je 3360 m visoka gora na tirolsko-italijanski meji v južnotirolskih dolomitskih alpah in sicer približno 40 km vzhodno od Bozna.

Plöcken je 1360 m visok prelaz v Karnskih alpah na koroški meji. Čez ta prelaz se pride v zgornjo ziljsko dolino.

× × ×

Cesar Franc Jožef I. poveljniku mornarice admiralu Hausu.

Dunaj, 27. maja. (K. u.) Njegovo Veličanstvo je blagovolilo brzojaviti poveljniku mornarice admiralu Hausu: »Čestitam Vam, ljubi Moj admiral, in Moji pod Vašim mnogoupešnim vodstvom nabavajoči se mornarici, na odgovoru, ki se je daleč čul in ki ste ga po vojni napovedi Italije z Vašim drzim sunkom proti sovražni obali pustili tako slediti. Pri vseh Vaših daljnih dejanjih Vas spremljajo Moje želje blagoslova.

Franc Jožef.

Prvo italijansko uradno poročilo o napadu naše mornarice.

Zeneva, 25. maja. Italijansko uradno poročilo z dne 24. maja se glasi:

Domnevalo se je, da se bodo takoj ob izbruhu vojne začele vojaške operacije proti naši jadranski obali, ki pa bodo imele bolj moralen kakor pa vojaški namen. Odredilo se je vse potrebno. In v resnici so 24. maja med 4. in 6. uro manjše enote sovražne mornarice, najbolj torpedni lovci in čolni, obstreljevale našo jadransko obalo.

Letala so poizkušala napasti arzenal v Benetkah. Naši torpedni čolni so po kratkem obstreljevanju prisilili sovražnika, da se je umaknil. Sovražne aeropalne smo obstreljevali z artiljerijskim ognjem in jih napadli z italijanskim letalom in zrakovplovci, ki so pluli preko Adrije.

Sovražnik je napadel kraje: Corsini, kjer smo takoj odgovorili z ognjem in prisilili sovražnika, da se je umaknil; Jakin, kjer se je hotelo porušiti železnico. Škoda je le majhna in se bo dala lahko popraviti. Barletto so napadli torpedni lovci in letalo; napadalce pa je naša ladja v spremstvu torpednih lovcev zapodila v beg. Sovražni aeroplani so metali bombe na Colle di Fesi, niso pa zadeli cilja.

Pomen napada našega brodovja na italijansko obal.

Vojaški strokovnjaki pišejo o prvem napadu našega brodovja na italijansko obal sledeče: V razdalji 570 km je naše brodovje obiskalo italijansko obrežje med Benetkami in Barletto, razrušilo važne vojaške naprave in napravilo veliko materijelno škodo. Ne glede na velik materijelen uspeh je napad dokaz za ofenzivno silo naše mornarice in izraz podjetnosti naših voditeljev brodovja. Največja važnost pa leži v obstreljevanju glavne železniške proge ob vzhodni italijanski obali, v razrušitvi železniškega mostu pri Senigalliji čez reko Sinarca in poškodovanju važnih naprav pri Anconi in Chiaravalle. Iz južne Italije vodi le malo prog na bojišče. Če pomislimo, da se pri Raveni v mirnem času nahaja ena, pri Anconi in Bari po dve, pri Chieti ena pehotna divizija, ki imajo na razpolago samo eno železniško progo za prevoz na bojišče, potem vidimo, da je napad naše mornarice razvrstitev laške armade občutno zadel, ker bo ta železniška proga stalno ogrožena od našega bro-

Naše uredništvo se je radevolje odločilo, da sprejema tozadevna darila. Vsak, tudi najmanjši dar je dobrodošel! Naj bi se uresničila plemenita želja prvega darovalca, da bi mu jih sledilo še mnogo! Imena darovalcev in izkaz daril bomo priobčevali v našem listu.

Naj omenimo še to, da je veleč. gospod župnik Vondrašek določil nadaljnjih 200 K za slepe vojake Čeha, ki so njegovi ožji rojaki.

dovja, bodo morali Italijani to važno dovorno železniško progo opustiti ali pa za njeno varstvo uporabiti znatne dele svojega brodovja, ki bodo na ta način odpadli za skupno akcijo.

Uničena italijanska bojna ladja »Turbine«.

pripada tistim italijanskim torpednim rušilcem, ki so jih zgradili v letih 1902 do 1904. Teh ladij je šest. Vsak rušilec obsega 330 ton, oborožen je s petimi 5.7 cm topovi in s štirimi cevmi za izpuščanje torpedov. Posadka šteje 58 mož.

Brzojavno uradno poročilo o nastopu našega brodovja zjutraj dne 24. majnika.

V brzojavki, ki smo jo včeraj objavili na prvi strani našega lista pod zaglavjem:

Porušeni železniški mostovi, kolodvori i. t. d.

čitamo: V Brindisi je oborožena križarka »St. Georg« obstreljevala kolodvor in most.

Danes došli včerajšnji jutranji nemški listi pišejo, da je križarka »St. Georg« obstreljevala v Rimini in ne v Brindisi. To napako naj naši bravci popravijo.

Italijanske bojne ladje opremljene z brezžičnim telefonom.

New-York, 26. maja. Iznajditelj brezžičnega brzojava, Marconi, ki biva tu, je izjavil nekemu časnikarju, da so vse italijanske bojne ladje opremljene z brezžičnimi telefonskimi napravami, s katerimi je mogoče ohraniti medsebojno zvezo na razdaljo 100 milj.

× × ×

Italijanski kralj na ljudstvo.

Iz Zeneve poročajo dne 25.: Včeraj izišli pariški listi priobčujejo vsebino proklamacije, ki jo je izdal laški kralj: Mojemu ljudstvu, armadi in mornarici. Oklic pravi, da je Italija morala zgrabiti za orožje, da brani svojo čast in pa svojo posest!

Italija kliče pod orožje.

Kodanjska »Politiken« poroča dne 25. t. m. iz Rima, da je Italija za binokostni ponedeljek vpoklicala 20 letnikov, in sicer od 1876 do 1895.

Nemške oblasti so na švicarski meji zadržale 30.000 mladih vojaščin podvrženih Italijanov.

Promet med Italijo in Francijo se redno nadaljuje.

Mobilizirana italijanska armada.

Chiasso, 26. maja. Mobilizacija nudi sledečo sliko, urejeno po letnikih in orožju:

Karabinieri letniki 1876 do 1895; pehota: 1877 do 1881 in 1888 do 1895; bersaglieri: 1877 do 1881 in 1886 do 1895; alpini: 1878 do 1883 in 1888 do 1895; konjenica: 1876 do 1888 (prideljena k trenu) in 1892 do 1894; poljska artiljerija: 1885 do 1895; gorska artiljerija: 1882 do 1895; obrežna in trdnjavska artiljerija: 1878 do 1881 in 1887 do 1895; zrakovplovci: 1892 do 1895; avtomobilisti: 1876 do 1895; tren: 1876 do 1895; sanitejci in carinski stražniki: 1876 do 1895.

Za nadaljnji vpoklic je na razpolago še sedem letnikov pehote, osem letnikov grenadirjev, 5 letnikov bersaglierjev, 4 letniki konjenice, 9 letnikov poljske artiljerije, 7 letnikov obrežne in trdnjavske artiljerije, 6 letnikov gorske artiljerije, 4 letniki pionirjev, 7 letnikov telegrafistov, 14 letnikov posebnega ženiškega zbora in poleg tega še 14 letnikov črnovojnikov, ki še niso služili.

Italijanski vojaški transporti.

Genf. Benečansko poplavljaajo čete. Skozi Padovo se vozi vsak dan 40 vlakov.

Italija razširi vojaško dolžnost.

Zeneva, 25. maja. Italijanske vojaške oblasti so odredile takojšnjo revizijo vseh dosedaj prebranih zadnjih letnikov. Razširili bodo za mobilizirane starostno mejo od 39. do 47. leta. V Spezziji, glavni vojni luki, so proglasili oblegovalno stanje.

Vsa italijanska vseučilišča zaprta.

Rim. Kralj je ukazal, naj zapro vsa italijanska vseučilišča.

Avtomobilska nezgoda italijanskega vrhovnega poveljnika.

Iz Chiasso poročajo dne 25. t. m.: Vojvodi Aosta, ki je prevzel vrhovno poveljstvo, se je na cesti Mestre pripetila avtomobilska nezgoda. On in njegov ordonančni častnik sta zadobila le lahke poškodbe.

Vojvoda Emanuel Filibest Aosta je sin svoječasne pretendenta za španski prestol in bratranec italijanskega kralja. Poročen je s princezino Leticijo Bonaparte. Njegova brata sta vojvoda Abruški in grof Turinški.

Načelnik italijanskega generalnega štaba odputuje.

Iz Chiassa poročajo dne 25. t. m., da je načelnik generalnega štaba Cadorna odpotoval v spremstvu svojega namestnika v glavni stan. Na kolodvoru ga je Salandra objel in poljubil. Množica ljudstva je pozdravljala oba.

Italiji manjka denarja.

Dne 25. t. m. poročajo iz Rima, da se je ondi prejšnji dan vršil ministrski svet, ki se je pečal z velikim zunanjim in domačim posojilom. Nadalje je vlada za 5 mesecev napravila moratorij.

Italijanski vojaki bežijo v Švico.

Zeneva, 24. maja. Iz Lugana poročajo: Do 22. maja je dezertiralo v Švico čez 1500 italijanskih vojakov.

Papež za ranjence.

Zeneva, 25. maja. Sv. oče je dal več cerkvenih palač na razpolago za ranjence.

Ženske izpredovnice v Rimu.

Chiassa. Uprava rimskih pouličnih železnic je takoj, ko je izbruhnila vojska, nastanila ženske izpredovnice. Več prog so morali ustaviti.

Caruso, Puccini in d'Annunzio.

Rotterdam, 26. maja. Angleški listi poročajo, da sta Caruso in Puccini pristopila k Rdečemu križu. D'Annunzio name-rava kot navaden vojak vstopiti v armado.

× × ×

Italijanski veleposlanik odpotoval iz Berolina.

Berolin, 27. maja. (K. u.) »Nord-deutsche Allgemeine Zeitung« piše: Italijanski veleposlanik Bolatti je odpotoval ob 4. uri 28 minut zjutraj s kolodvora Anhalt. Z njim je odpotovalo poslovniško osebje, dosedanj italijanski generalni konzul v Berlinu, predsednik tukajšnje italijanske trgovske zbornice, skupaj približno 20 oseb. Zgodilo se ni ob odpotovanju nič.

Pruski in bavorski poslanik v Luganu.

Lugano, 27. maja. (K. u.) Pruski in bavorski poslanik sta se začasno tu nastanila. Švicarska vlada je ukrenila vse, kar je potrebno, za njuno varnost.

× × ×

Italijanski vojni načrti.

Koliko Italijanov pojde na Dardanele? Grški list »Embros« v Atenah poroča, da bo italijanska vlada poslala v Dardanele 80.000 mož. Te čete so baje že v Egejskem morju. Drugi grški list »Hestia« v Atenah izve pa — kakor pravi — iz dobrega vira, da Italija pošlje v Dardanele za enkrat 110.000 mož in tudi mal del brodovja. Ostali del brodovja se porazdeli v Adriji in Sredozemskem morju.

Kaj še hoče Italija.

Isti grški list »Hestia« poroča tudi, da bodo italijanski podmorski čolniki najbrže napadli vojno luko Pulj. — Dalje pošilja Italija čete v Črno goro, da osvoje Kotor in ojačijo črnohorsko fronto proti Dalmaciji.

Obrambne črte Italije.

Haag. Francoski general Delacroix piše v »Tempsu« o operacijah Italije proti Avstriji: Vzhodno od Tagliamenta je meja popolnoma odprta. Utrdba Stupica ob cesti v Videm ne more, kakor se zdi, veliko koristiti. Prvo obrambno črto italijanski armadi tvori Tagliamento. V slučaju ne-uspeha bi se morali umakniti nazaj do Adige in morda celo do reke Pad (Po), kjer bi se sovražniku šele resno ustavili.

× × ×

Kako je na Tirolskem.

Inomost, 26. maja. Ljudstvo je polno neomajnega zaupanja. Vojno napoved so sprejeli z velikanskim navdušenjem. Izgredov ni bilo nikjer. Značilno je, da tudi južnotirolski Italijani sami ogorčeno obsojajo nezvestobo zaveznice. Vojaški krogi, ki dobro poznajo obsežne varnostne naprave na južni meji, pravijo, da Italijani ne bodo niti z največjimi žrtvami mogli udreti v deželo. — Zadnje dni se je oglašilo neštevilno prostovoljcev različne starosti in poklicev, tudi mnogo akademikov in bogoslovcev. Mnogo duhovnikov je prosilo, da se jih porabi za strežnike in nosilce ranjencev.

Iz trdnjave Tridenta.

Graški listi poročajo 24. maja iz Tridenta: Tukajšnje okrajno glavar-

stvo je izdalo naslednji oklic: Vse družine in one osebe, ki imajo lastno gosposodinstvo znotraj črte: južni rob Lavisa, jezero Terlazo, Rosta, severni rob Aldeno, Vigolo, Vattaro, Dots de Cuz, Dots delle Greve ter nameravajo v tem okrožju ostati, se morajo do 22. maja preskrbeti z jedili in drugimi potrebščinami za gosposodinstvo (kurivo) za 4 mesece. Trgovci, peki, mesarji, krčmarji se pozivljajo, da si te množine po možnosti preskrbe. Po 22. maju se bodo uradne komisije prepirale o preskrbi z živili. Kdor si hoče še nakupiti blaga, naj to do 22. maja pri županstvu naznani. Kdor se ne zglašuje, se smatra, da ni preskrbljen z živili in mora zapustiti trdnjavo ozemlje. Vse osebe, katerih navzočnost je iz javnih ozirov potrebna, se obvestijo po županstvu.

Kako je v Trstu.

Budimpešta, 24. maja. Paroplovba je skoro docela ustavljena in vse ladje so zapustile pristanišče. Vse je prazno, ljudi ni. Tudi železniški promet je znatno omejen.

Drobne vesti.

Naša oblast je ukazala, da se takoj javijo vsi italijanski podaniki. Spravljajo jih v notranjost države. Vojaščini obvezane »regnicole« internirajo. Na južnem Tirolskem so v laškem delu zaprli vse šole, v nemškem delu, v kolikor je prišlo v šole vojaštvo. V Gradcu ne mislijo predčasno zaključiti pouka na srednjih šolah. V kolikor je v šole prišlo vojaštvo, so poiskali nove šolske prostore v zasebnih hišah.

Lugano, 25. maja. Danes zjutraj zarana so bile prekinjene vse brzojavne in telefonične zveze Rim—inozemstvo. Tudi »Agenzia Stefani« ni mogla nadaljevati svoje službe.

Stališče sv. Očeta.

Lugano, 24. maja. Katoliški »Corriere d'Italia« piše o stališču sv. stolice proti italijanski vojni. »Katoliška Cerkev, ki jo zastopa prevzvišena oseba njenega poveljarja in ob strani mu stoječe organizacije, je vzvišena nad vsa posebna stremeljenja, ki jih povzroča izpremenjeni položaj držav in narodov. Njene besede plavajo nad časnimi interesi in spori. V tem smislu se lahko reče: sv. stolica na sedanji vojni ni udeležena, ampako vzvišena nad usodo naše domovine v tej uri, če ravno ni vzeti za malenkost, če se ne vmešava vanjo. Četudi se ne udeležuje boja narodov, vendar deli s temi narodi njihovo trpljenje in skrb.

Italijanska sodrga napadla grad Caltajo pri Este, ki je last našega nadvojvode prestolonaslednika.

Lugano, 27. maja. (Kor. ur.) Iz Rima se poroča: Tudi grad Caltajo pri Este, last nadvojvode prestolonaslednika, je napadla velika množica, ki je udrila v grad, premagala varuha in se nato v gradu gostila. Policije ni bilo nikjer videti.

Genf, 27. maja. (Kor. ur.) »Journal de Geneve« poroča: Prebivalci Tivolija so se podali v vilo Este, ki je last avstrijskega prestolonaslednika, kjer so nadomestili avstrijski grb z italijansko zastavo. Občinski svet v Tivoliju je sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj postane vila zopet last italijanske države.

Nemških ladij Italijani ne nameravajo zapleniti.

Berlin. Poročila, da nameravajo v Italiji zapleniti nemške ladje in nemško last, niso utemeljena. Z zanesljive strani se marveč poroča, da nameravajo postopati z nemškimi ladjami po določilih pogodbe v Haagu in nemške lasti ne zaplenijo.

Velik demonstracijski sprevod v Budimpešti.

Budimpešta, 26. maja. (Kor. ur.) Prebivalstvo glavnega mesta je danes zvečer proti Italiji in na čast nemškemu in turškemu orožju in bratstvu priredilo demonstracijski sprevod, katerega se je udeležilo nad 100.000 oseb.

Francoska zbornica in napad našega brodovja.

Berlin, 26. maja. (Kor. ur.) »Lokal-anzeiger« poroča iz Genfa: Iz Pariza brzojavljajo: Potem ko sta predsednik Deschanel in ministrski predsednik Viviani v zbornici slavila Italijo, je prišel ministrski predsednik v diplomatsko ložo in je pozval italijanskega poslanika Titonija, naj še pred koncem seje po zborničnih hodnikih da razobesiti najnovejšo brzojavko italijanskega glavnega stana. Prišla je pa samo žalostna brzojavka o napadu avstrijskega brodovja, katerega se Vivianiju ni zdela primerna, da bi jo razobesili.

Manifestacije v Parizu.

Pariz, 27. maja. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Včeraj so bile tu živahne manifestacije za Italijo. V Belfortu in v Alzaciji so ob vojni napovedi Italije zvonili in razobesili italijanske zastave.

Naš veleposlanik v Rimu došel na Dunaj.

Dunaj, 27. maja. (K. u.) Dosedanji veleposlanik v Rimu, baron pl. Macchio in princ Schönburg-Hartenstein, kakor tudi osebe veleposlaništva in več avstrijskih državljanov, ki so stanovali v Italiji, skupno približno 80 oseb, je došlo opoldne iz Rima na Dunaj.

Knez in kneginja Bülow došla v Berlin.

Berlin, 27. maja. (K. u.) Knez in kneginja Bülow sta došla danes v Berlin.

Sonninove laži.

Lugano, 26. maja. (Kor. urad.) Včerajšnji italijanski listi prinašajo brezkončno okrožnico zunanjega ministra Sonnina na italijanske zastopnike v inozemstvu, s katero izkuša razložiti vojsko proti svojima zaveznikom. Okrožnica najprej vsebuje trditve, da je Srbija odgovorila na avstrijski ultimatum popolnoma zadovoljivo. Ta trditev je vedoma neresnična. V vseh rimskih političnih in diplomatskih krogih je znano dejstvo, da je minister San Giuliano sam priznal, da je srbski odgovor na ultimatum nezadovoljiv in da je še, ko je bilo že prepozno, poizkušal pregovoriti Srbijo, naj v polnem obsegu sprejme avstrijske zahteve.

Kaj pišejo italijanski listi.

Lugano, 26. maja. »Stampa« piše, da je absolutna, neobhodna, nujna in ukazujoča potreba, da Italija zmaga. Drugi narodi končno lahko preneso poraz. Usoda Italije bi bila pa zapečaten, če ne zmaga, Italija tedaj ne sme storiti samo svoje dolžnosti, ampak več kot dolžnost. Mora zmagati, zmagati, zmagati. »Popolo d'Italia« naznanja, da so Italijani ponosni, da maščujejo vse žrtve vojske, katero je izvala Nemčija, Belgijo, vse razmesarjene žene in otroke, vse žrtve »Lusitanije«. »Mi sovražimo Nemčijo, ker nas je skušala pred vsem svetom zastrupiti in onečastiti.«

Italija in Rusija.

Dunaj, 27. maja. Korespondenca »Rundschau« poroča iz Stockholma: Petrograjsko časopisje pozdravlja sklep Italije z živahnim zadoščenjem in pozdravlja novega zaveznika. Petrograjski diplomatični krogi so pa vidno nevoljni na Pariz in London, in izjavljajo, da so se o važnem delu pogajali med sporazumom in Italijo v Petrogradu in da je dovedel do odločitve italijansko vladu v Rimu ruski veleposlanik Giers. »Birševija Vjedomosti« poročajo, da so veleposlaniki v Parizu obvestili Tittonija, da mora italijanski generalni štab privoliti, če nastopijo skupno italijanske in francoske čete, da se podredi Italijane Francozom. Viktor Emanuel in Poincaré se v kratkem sestane v nekem obmejnem kraju. »Rusko Slovo« piše: »Italijanska politika zasleduje glavni smoter, da izpremeni Jadransko morje v italijansko morje. Če hoče to doseči, bi morala habsburška monarhija, odrezana od morja, opustiti svojo samostojno eksistenco. Težko je misliti, da bi državniki obeh držav pritrdili temu samoumevu. Znano je, da se ni zadovoljil rimski kabinet z nekaterimi obljubami o odstopu tega ali onega ozemlja po vojski. Pritiskal je marveč, naj se dotična ozemlja takoj odstopijo. Če bi bila Avstrija pod pritiskom grozne sile pritrdila odstopu jadranske obali, bi bila morala tudi opustiti svoje brodovje, ki bi se ne bilo moglo nikjer držati. Še težje bi bilo se tako ponižati kakor pa odstopiti Italiji pokrajine. Vprašanje je zdaj: Italija ali Avstrija? tretjega vprašanja ni.«

Tittoni je gnil Italijo v tabor entente.

Berlin, 25. maja. »National-Zeitung« javlja pariško vest »New-York Herald«, da je Tittoni marca 1914 sprožil pozavarovalno pogodbo med Italijo in Francijo, 3. aprila letošnjega leta pa jo je sklenil z Angleško in Francosko Sonnino.

Ponudbe tujega blaga. — Ali se Francozom nekaj jasni?

Ženeva, 23. maja. Razkritja lista »Idea Nazionale« o koncesijah, ki jih je ententa dovolila Italiji, vzbujajo v Parizu senzacijo. »Bataille Syndicaliste« pravi, da nedoločen dogovor glede meje v Tripolisu od egiptovske ali turške strani, nosi v sebi kalil bodoče vojske. Tudi obljuba, da bo Italija dobila celo Dalmacijo do Neretve kakor tudi vse otoke, mora slovanofile zelo vznemiriti.

Sicer pa taka radodarnost na račun drugih napravi slab utis, ker se more narod le potem boriti, če ga idealni cilji navdušujejo k boju za svobodo, ne pa osvojevalna politika.

Poljaki in vojna z Italijo.

Dunaj, 25. maja. Pod naslovom »Pred vojno« priobčuje »Wiedenski Kurjer« članek, v katerem piše: Pod habsburškim žezlom bivajoči Poljaki sprejemajo italijansko vojno napoved mirno in z vsem zaupanjem v bodočnost. Krvne in gmotne žrtve, ki so jih Poljaki doprinesli na oltar domovine, so bile doslej že ogromne. Radi smo doprinesli te žrtve in radi bomo doprinali tudi nadaljne do končnovojne srečnega izida vojne. Resnične in poštene prijatelje se spozna šele v nesreči. Zato je še večja in svetlejša naša dolžnost, da zvesto in neupogljivo vztrajamo pri habsburški monarhiji, ki je draga vsakemu poljskemu srcu. Spričo novega sovražnika in nove nevarnosti se bodo Poljaki, kakor vedno, prvi odzvali klicu domovine.

Švedski glas o postopanju Italije.

Stockholm, 24. maja. (Kor. urad.) Trosporazumu izrazito prijazni »Dagens Nyheter« piše o trozvezi in Italiji, potem ko je razpravljal o italijanskih željah glede »neodrešene Italije«, takole: Kar se tiče ostalih ciljev Italije za časa trozveze, nima Italija nobenega vzroka, da bi bila nad trozvezo razočarana. Po strašnem porazu v Adui proti kralju Menelik, ki je očitno pokazal vojaško slabost Italije, bi bila napravljal slab vtis, ako bi ne bila imela za seboj Nemčije in Avstro-Ogrske. Pa kakor uči izkušnja, hvaležnost ne spada k čednostim, s katerimi se odlikuje politika. Posebno pri algicirski konferenci, kjer se je postavila Italija proti svojima zaveznikom, je postalo jasno, da ta dva ne moreta računati na pomoč Italije proti Franciji in Angliji. Ko je Italija započela svoj roparski pohod proti Tripolisu in sta ji oba njena zaveznika, katerih nikoli ni preje obvestila v svoji nameri, pustila popolnoma prosto roko le pod pogojem, da ostani Balkan po vojni nedotaknjen, je smatrala Italija to pritrdilo kot samoposebi umevno stvar, ki ni vredna najmanjše hvaležnosti in je bila le ogorčena nad omejitvijo glede balkanskega polotoka. Za časa balkanske vojne so se priznali italijanski interesi na vzhodni obali Adrije kot enakopravni z avstro-ogorskimi, kar je, namesto da bi Italijo zadovoljilo, le še povečalo njene zahteve kot velesila. Hotela je iz Adrije napraviti strateški morski zaliv.

Proti vojski v Italiji.

Ženeva, 25. maja. Današnji »Journal de Geneve« priobčuje toskansko pismo, ki pravi, da Toskanci niso prav nič navdušeni za vojno. Prebivalstvo, kmetje in poljski delavci, so obupani, ker se poljsko delo še ni pričelo in še precej zemlje ni obdelane. S francoskim denarjem plačani agentje so se zastopni trudili, da bi spuntali ljudstvo in zaman lepijo bojevit d'Annunziov govor na svetilnike: ljudstvo proklinja vojsko. Tudi meščani so revni in povsod govore, da zadnji »soldo« rabijo za kruh in ga nočejo dati za vojni material. Poljske delavce jemljejo na nabo-rjih po 50 in 50. Vpoklicani kmetje jočejo, ker zapuščajajo svoje družine v bedi.

Lugano, 21. maja. V Benetkah so včeraj delavci naskočili sprejedu nacionalistov, jim iztrgali zastave in jih pretepli. »Avanti« ostro obsoja ščuvanje proti Nemcem in opozarja, da Nemci lahko vrnejo milo za drago. List poziva vladu, naj ustavi blazno neumno protinemško gonjo.

Turki zapustili Italijo.

Rim. Turško poslanništvo je 24. t. m. pozvalo vse turške državljane, naj zapuste Italijo in naj potujejo čez Švico domov. Več turških konzulov se je pripeljalo v Lugano.

Vojna obleka italijanskih vojakov.

V slučaju vojske dobi tudi italijanska armada drugačno obleko, kakršno nosijo v mirnih časih. Obleka je zelenkasto siva, kakor tudi čepica. Vojna suknja častnikov obsega eno vrsto gumbov, ki jih pokriva suknjo. Ovratnik je zaokrožen in izvzemši konjenice, ravno tiste barve, kakor ostala obleka. Gumbi so iz sivo pobarvane kovine. Hlače so kratke. Brigadni poveljniki nosijo znake na ovratnikih; naramniki so rdeče podvlečeni; naramniki ostalih častnikov so brez kince. Suknja je tudi iz sivozelenega suknja in sega le do kolen. Obleka se je med vajami dobro obnesla.

Ali ste že kupili srečko „Slovensko Stražo“? Kupite takoj! Srečka samo 1 š.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Nadaljnji uspehi v Galiciji — Vojni plen narašča.

Dunaj, 26. maja opoldne. (C. kr. kor. urad.) Bitka pri Przemyslu traja dalje. Armada general. polkovnika pl. Mackensena uspešno prodira ob obeh straneh Sana v jugovzhodni smeri. Prehod čez San vzhodno od Radimna je izvojevan. Avstro-ogrski VI. zbor je v naskoku vzel most Zagrody vzhodno od tega mesta.

Južno in jugovzhodno od Przemysla naše armade počasi napredujejo v napadih na močne, deloma betonirane ruske postojanke.

Število ujetnikov iz bojov zadnjih dveh dni je narastlo na 25.000. Vojnega materiala smo do sinoči uplenili: 54 lahkih, 10 težkih topov, 64 strojnih pušk in 14 municijskih voz.

Južno od Dnjestra in na Rusko Poljskem je splošni položaj neizpremenjen.

V boju severno od Visle smo ujeli 998 Rusov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Vzhodno bojišče.

Posamezne šibke nočne napade smo odbili.

Prodiranje čez San.

Napad generalnega polkovnika pl. Mackensena dobro napreduje.

Jugovzhodno od Radimna smo vzeli po hudih bojih kraj Swiete. Vzhodno od Radimna smo tudi izsilili prehod čez San, ko so avstro-ogrske čete most zapadno od Sana v naskoku vzele.

Dalje proti severu so dosegle naše čete po bojih okolico vzhodno od Lazy, vzhodno od Laszky in črto Korzenica — Zapale ob Lubaszowki.

Plen na ujetnikih in materialu raste.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

»Frankfurter Zeitung« prinaša:

Petrograd, nedelja 23. maja. Generalni štab poroča 22. maja: V teku 20. in v jutru 21. maja je sovražnik na srednjogališki fronti nekoliko odjenjal s svojim pritiskom. Na več odsekih se sovražnik brani. Sovražna artiljerija varčuje. Na levem bregu dolnjega Sana smo začeli ofenzivo in vzeli vasi Krawze, Budej in Przyskow-Kameralny. Odbili smo sovražne protinapade v smeri na Risko. V kotu severne fronte na desnem bregu Sana smo vzeli vasi Ignazo na reki Lubaczewa. Okoli Przemysla ni nobene izpremembe. Vzhodno od Gusakowega sovražnik ljuto napada. Sovražniku se je posrečilo, da je vzel nekemu našemu polku del strelskih jarkov. Na ostali gališki fronti so siloviti sovražnikovi napadi, ki mu povzročajo obilo izgub, le delnega značaja. Dne 20. maja se je sovražnik najbolj trudil v krajih Tysmeniza—Strij in okoli Slomskega. Pri vasi Zawadow smo ujeli več sto mož. Na ostali fronti ni bilo znatnih bojov. Še vedno pritiskamo na Nemce na levem bregu Vindave in Nente. Na narevski fronti je sovražnik delno napadal in pri tem rabil škodljive pline. Na levem bregu Visle smo sovražnika popolnoma pobili. Sovražni oddelki, ki smo jih porazili pri Opatowu, se utrjujejo in dobivajo ojačenja iz drugega brega Visle in iz Galicije.

Petrograd, 24. maja. Generalni štab poroča: V okolici Szawle se je sovražnik obdržal v svoji močno izdelani postojanki. Precejšnje sovražne moči, ki so pri Rossienju prišle na levi breg Dubisse, smo zopet vrgli na ono stran reke.

Ob Narevi smo uničili v dolini Pise sovražni napadalni poskus.

Na levem bregu Visle sovražnik silovito strelja z artiljerijo. Ondi je zaman poskušal zadnje dni, da bi preginal naše prednje straže, ki se drže na levem bregu Rawke.

Južno od Pilice je skušal sovražnik v okolici Klimontova začeti ofenzivo. Z energičnim protinapadom v noči na 22. maja smo ga vrgli nazaj. Pri tem smo nad 1000 mož ujeli in uplenili 4 strojne puške.

V Galiciji je sovražnik splošno prešel k defenzivi. Njegove aktivne operacije imajo posebno značaj protinapadov.

Med Vislo in Przemyslom smo nekoliko napredovali na levem bregu spodnjega Sana. Odbili smo 4 sovražne protinapade v okolici Rudrika, severovzhodno od Sienawe smo pregnali sovražnika iz vasi Bobra. Nemški protinapad smo v noči na 23. maja z uspehom odbili na fronti Makoviska—Wiclin.

Med Przemyslom in velikim močvirjem ob Dnjestrju je sovražnik dne 21. maja nadaljeval svoje brezuspešne poskuse, vreči nazaj našo fronto med vasi Husakow in Krukienice.

V noči na 22. maja so začele naše čete ofenzivo blizu Dnjestra, pritiskali smo sovražnika ter ujeli 900 mož ter zaplenili 4 strojne puške.

Na desnem bregu Dnjestra v okolici Slonskz so se dne 21. maja vršili trdovratni boji. Sovražnik je večkrat prišel do naših jarkov. Vsakokrat smo ga z našim ognjem in protinapadi vrgli nazaj. Ujeli smo 17 častnikov, 640 mož ter strojne puške.

Od Dolme do Kolomeje je bil hud topniški boj.

× × ×

PRESTOLONASLEDNIK V GLAVNEM STANU.

Dunaj, 26. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Prestolonaslednik Karl Franc Jožef je danes došel z Dunaja v glavni stan.

× × ×

RUSI O POLOŽAJU NA BOJIŠČU.

Petrograd, 27. maja. (Kor. urad.) »Ruski Invalid« piše o vojnem položaju: Rusi so se le zato umaknili, da izvajajo sovražnika od opirališča Krakov in od njegovih dobrih železniških zvez in ker Angleži in Francozi na zahodnem bojišču ne razvijajo zadostne iniciative in ker niso tam nemških čet dovolj privezali. »Rječ« poroča: Na vzhodni bojni črti od Otatova do Kolomeje stoji zdaj 35 armadnih zborov. Pričakuje se, da pripravljajo veliko odločilno bitko.

POLOŽAJ OB SANU.

Dunaj, 25. maja. Vojni poročevalec Kirchlechner poroča včeraj iz vojnega poročevalskega stana: Radimno so zavezniški vzeli. S tem je število naših opirališč ob Sanu vnovič naraslo. Topniški boj za Przemysl se še ni pričel. V kotu Visla-San se vrše silni boji. Rusi se ondi močno ustavljajo našemu prodiranju ter delajo protisunke. Ti se opirajo na Sandomierz, ki so ga Rusi zelo močno utrdili.

SEDANJE RAZMERE V PRZEMYSLU.

Dunaj, 26. maja. Roda Roda brzojavlja: O razmerah v Przemyslu lahko na podlagi poročil iz trdnjave izgnanih judov, ki so prišli v sedaj od naših čet osvojene kraje, poročam naslednje:

Trdnjavsko poveljstvo je prevzel general Artamanov, mestni poveljnik je polkovnik Kiriakov. Rusko gospodstvo po padcu prevzel ruski Rdeči pravilo konec plenjenju kozakov. Preskrbo prebivalstva in garnizije je neposredno po padcu prevzel ruski Rdeči križ. Tudi druga ruska dobrodelna društva so poslala živila v mesto; pozneje se je pričela živahna trgovina, ker so prišli iz Jaroslava in Lvova številni trgovci v mesto.

Sredi aprila je prišel car na obisk. Njegovo vožnjo skozi mesto je prebivalstvo popolnoma ignoriralo. Noben človek se ni prikazal na cesti, vsa okna so bila zaprta.

Kmalu nato se je izdalo povelje, da morajo vsi judje mesto zapustiti. Po carjevem obisku so pridno pričeli delati nove utrdbe. Zidali so betonske utrdbe, francoske topove so vozili skozi mesto. Mostove, katere so naše čete pred predajo razstrelile, so nadomestili z zasilnimi brvmi. Ker jih je pa narasla voda odnesla, so napravili manjše, a trdnjše mostičke.

BOJ ZA PRZEMYSL.

Budimpešta. »Magyar Orszag« poroča: 23. t. m. smo prisilili dvoje ruskih letal, ki sta se dvigali iz Przemysla, da sta se morala spustiti na zemljo. Naši letalci letajo neprestano nad Przemyslom in poizvedujejo v vzhodni smeri.

Geni. O položaju v Galiciji izdana ruska poročila že odkrito priznavajo, da zvezne čete postajajo nevarne železniški progi Przemysl—Lvov. Zavezniški napadajo od Visle do Przemysla in se razvrščajo že na levem bregu reke San. Središnje bojne črte v tem odseku tvori Sienliawa z okolico. Višek ljutosti je dosegel napad med Przemyslom in med močvirjem ob Dnjestrju. Sovražnik je prodiral s svojo glavno silo med Husakowom in Krukienicami proti železniški progi Przemysl—Lvov, a napad je bil brezuspešen. Ljuti boji se bijejo tudi v okolici Stryja, izid še ni znan (!). Pri Kolomeji so bili zavezniški ojačeni in drže svoje postojanke.

RUSKI GLAVNI STAN ZAPUSTIL LVOV?

Budimpešta, 26. maja. »Az Est« poroča iz Munkača: Pri Stryju se dalje bojujejo. Zvezniške čete so na boljsem kot ruske. Čete generala Linsingena vsak dan ujamejo veliko število Rusov. Ujetniki pripovedujejo, da Rusi polagoma izpraznjujejo Lvov. Baje je tudi ruski glavni stan z velikim knezom Nikolajem na čelu zapustil Lvov.

POROČILA IZ VZHODNOGALISKIH KRAJEV.

Krakov, 25. maja. »Nowa Reforma« priobčuje celo vrsto poročil iz vzhodnogaliskih krajev. V Jagielnici pri Czertkoku je bilo prebivalstvo popolnoma oplenjeno. Umetninski zakladi v gradu grofa Lanckoronskega so bili oropani. Mesto Monasterczyska je skoro popolnoma opustošeno. V okraju Husiatyn leži več krajev v razvalinah. Nasprotno pa so vojni dogodki mestu Kopyczynce skoro popolnoma prizanesli.

PETROLEJSKE RAFINERIJE ZOPET DELAJO.

Krakov, 25. maja. Petrolejske rafinerije in jame v okrožju Boryslav—Tustanovice—Drochobycz so te dni zopet pričele z delom.

NADALJNNI PREDUJEMI V LVOVU OSTALIM DRŽAVNIM URADNIKOM.

Krakov, 25. maja. Listi poročajo po lvovskem »Slovu Poljskem«, da so v Lvovu ostale banke podpisale pogodbo, s katero se zavezujejo, da izplačajo lvovskim avstrijskim državnim uradnikom nadaljne predujeme na njihove plače, tako da razpolagajo uradniki vsaj z najnujnejšimi sredstvi za obstanek.

ŠEST MESECEV ZAZIDANE.

Budimpešta. Tarnovski rabinec je pripovedoval vojnemu dopisniku »Az Ujsaga«: Predno so vkorakali v Tarnov Rusi, so v nekem velikem skladišču zazidali 118 lepih mladih deklic, da jih skrijejo Rusom. Vsakih štirinajst dni so jih preskrbeli z živim. Zazidane so ostale šest mesecev, dokler niso naši prisilili Ruse, da so morali zapustiti Tarnov.

× × ×

IV. POLK POLJSKIH LEGIJ.

Krakov, 25. maja. »Glas Narodu« poroča, da se je z dovoljenjem vojaških oblasti osnoval IV. polk poljskih legionarjev pod poveljstvom podpolkovnika Roja.

× × ×

VEDNO VEČJI NEMIRI V RUSIJI.

Strah pred vohuni. — Osamljeni vojaški krogi. — Pobune mornarjev. — Skrivnostna smrt visokih častnikov mornarice.

Dunaj, 27. maja. Korespondenca »Rundschau« poroča iz Kodanja: Strah pred vohuni je tak, da so uvedli najstrožje odredbe. Višji poveljnik 6. armade je v več petrogradskih okrajih, na primer v Carskem Selu, Petrovem dvorcu in v Gačini prepovedal imeti fotografske aparate in vsako fotografiranje. Fotografji po poklicu smejo izvajati svojo obrt le, če jim to posebej dovoli ženijski nadzornik. Prestopke proti tem odredbam kaznujejo z denarnimi globami do 3000 rubljev in z ječo do treh mesecev. Policijo je razburila vest, da so odkrili obsežno vohunsko organizacijo. Otvadila jo je pariška vojaška oblast. Ponoči neprestano zapirajo osumljence in preiskujejo hiše. Prizadetih je več visokih ruskih častnikov, o nekaterih skrivnostnih samoumorih trde, da so v zvezi s to zadevo, ki je baje omajala tudi stališče vojnega ministra. Delavstvo je vedno nezadovoljnejša, stavka in prireja draginjske pobune. Ko so odhajali zadnjič vpoklicani letniki pod orožje, so bili v posameznih okrajih viharini prizori. Zadnje dni je bilo veliko sodnih razprav proti mornarjem vzhodno morskemu brodivju, ki so jim očitali pobune. Iz smrtnih nazonil v ruskih listih sledi, da je nad 20 mornariških častnikov »hitro« umrlo, podrobnosti se ne navajajo. Tudi smrt poveljnika baltškega brodivja spravljajo v zvezo s temi skrivnostnimi ugibanji, kakor tudi pred kratkim doznano skrivnostno smrt admirala Birileva ob neki izredni misiji pri vzhodno morskem mornarici.

ZAROTA V RUSKI ARMADI.

Petrograd, 24. maja. Tu krožijo vesti, da so odkrili dalekosežno zaroto v ruski armadi. Namestnik notranjega ministra, načelnik orožništva Čunkovskij, se je podal v glavni stan. V zvezi s tem so zadnje dni v Petrogradu zaprli devet višjih častnikov. Car je nastopil potovanje na bojišče šele, ko mu je Čunkovskij osebno jamčil za varnost.

Iz Angleške.

NOVA ANGLEŠKA VLADA.

London, 27. maja. (Kor. urad.) Nova vlada se je takole sestavila: ministrski predsednik Asquith; brez portfelja lord Lansdowne; zakladni kancler Maz Kenna; zunanje zadeve Grey; kolonije Bonnar Law; vojska lord Kitchener; vojna muničija Lloyd George; prvi lord admiralitete Balfour.

London, 27. maja. (Kor. urad.) »Times« sodijo, da bo nadomestil lord Lansdowne Edvarda Greya, ki želi dopusta. Trdi se, da Grey zadnje čase večkrat ni bil zadovoljen s politiko kabineta in da

Zemljevid k obleganju Przemysla.

namerava pod pretvezo dopusta prepustiti drugemu možu vodstvo zunanjih zadev. French in Kitchener se pa osebno prepričata radi vprašanja o preskrbi municije.

PROTINEMŠKI IZGREDI NA ANGLEŠKEM.

Manchester, 27. maja. (Kor. urad.) »Manchester Guardian« poroča: V Rhyly so bili na petek Nemcem sovražni izgredi, ki so se tako razširili, da so morali pozvati vojake na pomoč, da razkrope množico, ker je policija popolnoma odpovedala. V soboto je bilo sicer v mestu mirno, a policijski mojster je ukazal, da morajo zapreti ob 6. uri zvečer vse gostilne. Vojaki so bili zato zelo nezadovoljni in so se zbrali pred policijskim uradom. Položaj je postajal nevaren. Brigadni general Dunn se je podal na policijo, kjer je izposloval, da smejo ostati gostilne odprte do 9. ure zvečer. General je v svojem govoru vojakom naznanil, da poznejše policijske ure ni mogel izposlovati in da je zastavil svojo besedo, da ne bo nobenih izgredov več.

FOMANJKANJE MESA V ANGLIJI.

London. V Manchesteru, Liverpoolu in v drugih mestih prodajajo meso le še tri dni v tednu.

Nadvojvoda Evgen imenovan za generalnega polkovnika.

Dunaj, 27. maja. (Kor. ur.) Armadni odredbeni list objavlja sledeče Najvišje lastnoročno pismo:

»Ljubi gospod nečak nadvojvoda Evgen!

Ustanovil sem šaržo generala polkovnika in Me veseli, da Vas prvega povijam v to šaržo.

Dunaj, 22. majnika 1915.

Franc Jožef.

Nečloveško postopanje z našimi vojnimi ujetniki v Srbiji.

Dunaj. Poveljstvo balkanske armade navaja poročilo nekega popotnika, ki se je vrnil iz Srbije, kjer je občeval z našimi ujetniki. V Nišu je videl, kako so pometali ceste, delali kot težaki in beračili, da so se preživeli. Bili so raztrgani, izstradani, brez prenočišč. Na tisoče jih je že umrlo. Neki angleški dopisnik piše, da so morali avstrijski vojni ujetniki pokopavati na legarju umrle mrlične in da je umrlo že polovico vojnih ujetnikov.

Zopetni nemiri na Portugalskem.

Pariz, 25. maja. (K. u.) »Newyorker Herald« poroča: Na Portugalskem so iznova izbruhnili nemiri. Skoraj v vseh mestih razsajajo oborožene čete. Boje se, da izbruhnejo dne 7. junija zopet nemiri, ko bodo volili prvi dan. Španska križarka Estanna ostane v Lizboni, dokler zopet ne nastanejo redne razmere. Od 14. do 16. t. m. je bilo ubitih nad 500 oseb.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo. Brezuspešni angleško-francoski napadi.

Berolin, 26. maja. Wolffov urad poroča: Nočni sovražni sunek proti naši na novo pridobljeni postojanki zapadno od barja Bellaarde smo z lahkoto odbili. Število strojnih pušk, vzeti Angležem, se je zvišalo na 10.

Severovzhodno od Givenchy se je posrečilo temnopoltim Angležem, da so se sinoči polastili najsrednejšega dela našega prvega jarka.

Dalje južno med Lievin in višino Loretto se je popoldne začel velik in obsežen francoski napad. Ponesrečil se je popolnoma. Severno in južno od ceste Souchez-Bethune se je sovražniku izpočetka posrečilo, da je udril v naše jarke. S ponočnimi protinapadi smo zopet prišli v popolno posest naše postojanke. 100 Francozov je ostalo kot

ujetnikov v naših rokah. Tudi južno od Souchez so se popolnoma ponesrečili tik pred našimi ovirami večkrat ponovljeni močni napadi, naperjeni od belih in temnopoltih Francozov proti naši črti južno od Souchez. Sovražnik je imel povsod zelo težke izgube.

V bojih na višini Loretto se je poseben odlikoval šleski pehotni polk.

Sovražni sunek v vzhodnem delu gozda Pretre smo lahko odbili.

Južno od Lens so naši letalci sestrelili sovražno letalo.

Najvišje vojno vodstvo.

Francoska uradna poročila.

Sobota, 22. maja, ob 3. popoldne: Naše čete so včeraj proti koncu dneva dovršile čiščenje strelskih jarkov pri Blanche-Voie. V zveznem jarku je bilo veliko Nemcev ubitih, drugi so se udali. Natančnega števila teh se še ne vé. Tekom noči je sovražnik začel več protinapadov, a je bil z velikimi protinapadi odbit. Celo gorsko čelo pri Blanche-Voie je v naših rokah. — Južnovzhodno od lorettske kapele smo iznova napredovali. Sedaj smo 100 metrov od roga severovzhodno od Ablaina. — Ob 11. zvečer: Britanske čete so pri La Bassé odbile močan napad, s čimur so prizadele sovražniku znatne izgube. V odseku severno od Arrasa je sovražnik skrajno ljuto obstreljeval naše postojanke. Naša artiljerija je uspešno odgovarjala. Kljub temu obstreljevanju smo v severnem delu Ablaina osvojili nove hiše in ujeli sovražnikov. Severno od Neuville smo s svojim ognjem gladko ustavili sovražni napadni poizkus. Z ostale fronte ni ničesar poročati.

Nedelja, 23. maja, ob 3. uri popoldne. Sovražnik je zadnjo noč med morjem in Arrasom napravil več protinapadov. Povsod je bil odbit ter je utrpel skrajno težke izgube. Prvi teh poizkusov je bil začetek severno od Yperna, vzhodno od yperskega kanala, a se mu ni posrečilo, da bi se razvil. Dva druga napada sta bila naperjena proti severovzhodnemu in južnovzhodnemu delu lorettske planote; napadalci niso mogli do naših črt. Z obema zadnjima teh poizkusov so Nemci napadli naše postojanke pri Neuville—St. Vaast v vasi in na pokopališču in v okolici, ki se imenuje »Labirint«. Na eni sami točki se je mogel sovražnik za trenutek ustaliti v naših naprej potisnjenih strelskih jarkih, a je bil takoj preigan, pri čimur nam je pustil v naših rokah veliko ujetnikov. V Argonih so Nemci zažgali več min v bližini naših postojank in z znatnimi silami izkušali, da zasedejo lijake. Naša infanterija jih je med dežjem bomb in granat vrgla nazaj na njihove izhodne črte, prizadejavši jim velike izgube. Njihov neuspeh je popoln. — Ob 11. zvečer: V okolici severno od Arrasa so se boji po nemškem neuspehu tekom zadnje noči na gotovih točkah s skrajno ljutostjo nadaljevali. Britanska armada je vzhodno od Festuberta napredovala. Severovzhodno od kapele v Notre Dame de Loretto smo za več sto metrov napredovali in ujeli nekaj sovražnikov. Severno od Neuville—St. Vaasta smo vzeli vrsto sovražnih strelskih jarkov in dospeli do cestnega križišča severno od vasi. Razen tega smo osvojili nove skupine hiš v vasi sami. Z ostale fronte ni ničesar poročati. — Sovražno letalo je vrglo tri bombe na mesto Chateau-Thierry.

Joffré odstavljen?

Rotterdam, 25. maja. Ime Joffré je že dva tedna popolnoma izginilo iz poročil. Zato se pa vedno zopet bero besede: »Maršal French poroča.« Zdi se skoro, kakor da bi bil angleški generalisimus vzel v roke vse vodstvo operacij na Francoskem in v Belgiji.

V Le Mans gori starodavna Marijina cerkev.

Pariz, 27. maja. (Kor. urad.) Kako poroča »Matin«, gori v Le Mansu po zgodovinskih umetnostih slavna cerkev Notre dame de la Couture. V nevarnosti se nahajata tudi prefektura in muzej. Požara še niso pogasili. Škoda je zelo velika.

Razna poročila.

ZASEDANJE OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA ZAKLJUČENO.

Budimpešta, 27. maja. (K. u.) Zasedanje ogrskega državnega zbora se je danes zaključilo.

POTOPLJEN PARNIK.

Santiago de Chile, 26. maja. (Kor. urad.) Trgovski parnik »Maximiano Errazuriz« je zadel ob skalo in se potopil. 50 oseb je utonilo.

POLOŽAJ V DARDANELAH.

Atene. Angleško poslatništvo je povišalo nagrado za vsak uničen nemški podmorski čoln na 2000 funtov šterlingov.

K bojem ob Dunajcu.

Krakov, 25. maja. »Nowa Reforma« poroča: Krakovski 16. domobranski pešpolk je bil med prvimi, ki so prekorčili Dunajec in izrinili Ruse iz njihovih postojank. Takoj v začetku boja je polk osvojil dva topa, več strojnih pušk in ujel veliko število sovražnikov. Prebivalstvo je sprejemalo naše čete z viharinimi ovacijami in pogostilo vojake, kakor je najbolje moglo. Rusi so prizadeli kmetom veliko škodo, ker so brezobzirno rekvirirali vse, kar so karkoli mogli razbiti. Kmetje so se pa kmalu izsolali ter so se na drug način odškodovali. S par rublji so podkupovali ruske podčastnike, da so jim izdajali pobotnice, ki so se glasile na trikrat višje zneske nego je bila rekvirirana stvar vredna. Mnogo so trpele kmetice, ki so jih Rusi celo ob belem dnevu napadali, toda znale so se braniti. Mnogo žensk so Rusi z nagajkami krvavo pretepli. Tudi umore so Rusi izvrševali. Državni poslanec Bojko je ves čas ruske invazije bival v vasi Greboszow, nekaj časa tudi v sosednem kraju Zwikowu. Njegovo hišo v Greboszowu je uničil požar. V mestu Dambrowa so posebno veliko trpeli pred Rusi židje. Ruski poveljnik je dolžil Jude, da so oni izdali ruske postojanke. Judje so dobili ukaz, da tekom 24 ur zapuste mesto. Na županovo posredovanje se je ta rok podaljšal na tri dni. Kasneje so položili Judje 10.000 rubljev in prizadevanjem župnika se je posrečilo, da se je rok znova podaljšal na 8 dni, končno pa se je ukaz sploh ukinit.

Vojni ujetniki iz Przemysla

sestavljani po seznamih ujetnikov, ki so došli od ruskega Rdečega križa.

Kadetni aspirant 47. pp. Areglar Adolf; nadporočnik 97. pp. Balaity Bela; nadporočnik 97. pp. Bensi Rudolf; kadetni aspirant 47. pp. Bratina Gustav; kadet 27. dom. p. David Vaclav; poročnik 2. črnovoj. pp. Dostal Adolf, Ljubljana; stotnik Drbil Emil, 10. trd. top. p. Gorica; praporščak 32. pp. Eržen Anton; stotnik 17. pp. Hofmann Leopold, Celovec; nadporočnik 108. črnovoj. pp. Kleisner Viljem, Gorica; praporščak 17. p. Koferno Josip; poročnik 3. trd. top. p. Komzak Alojzij, Ljubljana; poročnik 7. trd. top. p. Kužnič Josip, Radgona; poročnik črnovoj. pp. št. 7-3 Ločnikar Franc, Ljubljana; kadetni aspirant 47. pp. dr. Stojan Loitsch; podpolkovnik 17. pp. Löwenstein Moric; praporščak 17. p. Melčeh Imelj (Emil?); nadporočnik 3. trd. top. p. Moravec Franc, Celovec; nadporočnik 10. trd. top. p. Müller Gustav, Gorica; praporščak 17. pp. Novak Ivan; poročnik 3. trd. top. p. Pavelič Anton, Pulj; praporščak 17. p. Porfom Ignacij; kadetni aspirant 47. pp. Rekev Cirin; kadet 17. pp. Saponowski Gustav; nadporočnik 108. črnovoj. bat. Sarada Viktor, Gorica; praporščak 17. pp. Sas Aleksander; nadporočnik 17. pp. Seerold Ivan; praporščak 17. pp. Semlir (Semmler) Karel; praporščak 17. pp. Silberberger Josip; kadet 27. pp. Sirotshan Ernest; zdravnik Važin Josip, 47. pp.; nadporočnik 27. dom. p. Velikour Stanko; kadet 47. pp. Žaganjac I. (Dalje pride.)

Šesti moratorij.

Zadnja moratorijska naredba je določala, da se za zasebno pravne obveznosti, ki so nastale pred 1. avgustom 1914 in dospele v plačilo po 31. januarju 1915, ne dovoli nobenega odloga v plačilu. Plačati je bilo te vrste obveznosti ob dogovorjenem času. Naredba je tedaj določila samo, kdaj in kako je treba plačati take pred 1. avgustom 1914 nastale obveznosti, ki so zapadle v plačilo v lanskih mesecih novembra in v letošnjem januarju. Nova šesta moratorijska naredba se ozira samo na obveznosti, ki so za-

padle v plačilo v ravnokar navedenih mesecih.

Peta naredba je določala, da je treba drugo polovico novemberskih zapadlosti plačati do konca maja t. l. Polklicane gospodarske in trgovske korporacije pa so dognale, da se je v zadnjih mesecih več plačevalo, kakor pa je silil zakon. Gospodarsko življenje se je tako prilagodilo vojnim razmeram, kakor tega ob začetku vojne nihče niti slutiti ni mogel. Ti krogi so izrazili željo, da se moratorij čimprej konča in odravi.

Šesti moratorij reši vprašanje odloženega plačila takole:

1. meseca junija je treba plačati tretjo četrtino novemberskih in prvo polovico decemberskih zapadlosti.

2. meseca julija zadnjo četrtino novemberskih in drugo polovico decemberskih zapadlosti.

3. meseca avgusta je treba plačati v letošnjem januarju zapadle obveznosti, ki so po sodbi strokovnjakov dosti manjše kakor one v prejšnjih mesecih.

Z 31. avgustom je tedaj končan zakoniti odlog plačila.

Dolžniku, ki se nahaja vsled posebnih razmer v neugodnem položaju in tedaj ne more plačati, bo pa sodnik še vedno lahko dovolil odlog plačila in sicer za cel ali delni znesek tudi notri do 31. decembra 1915. Taki sodni odlogi bodo posebno na mestu pri izvoznih industriji in onih podjetjih, ki žive od tujskega prometa. Te vrste dolžnikom bo sodnik lahko dovolil odlog plačila celo za obveznosti, ki so izvzete iz moratorija; n. pr. najemščina, mezda, obresti in anuitete vknjižnih dolgov. Tudi za te vrste obveze se bo dalo dobiti odloga zaenkrat do 31. decembra 1915, po potrebi morda še za dalj časa.

Druga določila so skoro bistveno ista kakor zadnjič. Za Galicijo in Bukovino so vsa plačila odložena za nadaljnje 4 mesece.

Ljubljanske novice.

lj Zlata srca.

ni imel več pri sebi. Nesrečnega moža so odpeljali v bolnišnico. Kdor bi kje zgoraj omenjene stvari dobil, ali jih kje videl (morda jih bo kdo prodajal), naj takoj naznani državni policiji ali našemu uredništvu. Pošteni ljudje v Ljubljani, pomagajte nesrečni rodbini!

Ij Društvo za nabavo zvonov za novo cerkev sv. Jožefa je imelo dne 6. maja občni zbor, pri katerem se je sestavil sledeči odbor: Predsednik Rudolf grof Chorinsky, c. kr. dvorni svetnik; podpredsednik Ferdinand Čekal, stolni kanonik; zapisnikar Karol Polak ml., tovarnar; blagajnik P. Janez Kunstelj, superior jezuitov; svetovalec Janez Nep. Roeger, cesarski svetnik itd., dr. Viljem Schweitzer, odvetnik, dr. Božidar Vodušek, odvetnik in Avg. Erzín, magistr, uradnik v pok. — Pri tej priliki se priporoča novi odbor p. n. občinstvu in prosi novih prispevkov za zvonove.

Ij Vojaški-slepici iz Ljubljane ali Spodnje Šiške, ki so iz bolnice že odpuščeni ter so tukaj, bodisi pri svojih ali dobrotnikih, bodisi v kakem zavodu, naj se zglašajo sami ali po zastopnikih na mestnem magistratu v II. nadstropju, vrata št. 9, dne 27. maja 1915 dopoldne.

Ij Umrlji so v Ljubljani: Katarina Božič, gostja, 72 let. — Alojzij Manfreda, sin strojnikove vdove, 5 let. — Katarina Jereb, kaznjena, 42 let. — Anton Bučar, trgovec, 64 let. — Marija Kos, cestarjeva hči, 19 let. — Josip Gosar, zakupni decar, 47 let. — Marija Lamovec, mestna uboga, 86 let. — Adela Komatič, hči trgovskega zastopnika, 15 let.

Ij Odrezki krušnih kart. Obrtniki, ki v Ljubljani prodajajo strankam na izkaznice moko in kruh, se pozivljajo, da prinašajo odrezke krušnih kart redno vsak teden v krušno poslovalnico na magistrat, in sicer vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne. Navzočen organ mestnega magistrata bo te odrezke prevzemal in tudi vidiral zabeležne knjige. Proti obrtnikom, ki bi se ne ravnali po tem naročilu, se bo postopalo po obstoječih zakonitih določilih. Odrezke je prinašati v papir zavite z označbo prodajalca in številom odrezkov.

Ij Kolesarjeva nesreča. Te dni se je peljal s Posavja v Ljubljano g. Josip Mulaček. Na poti se je umikal nekemu pijanemu kolesarju ter je pri tem zavozil v kanton. Padel je ter si izpahnil desno ramo, se potolkel po životu in nosu.

Ij Tri prste odtrgal je stroj v tukajšnji tvornici žeblicev 56letnemu delavcu Jožefu Plestenjaku.

Ij »Tovariša iz mladih let«, drama v dveh dejanjih, ki se prednaša v »Kino Central« v deželnem gledališču, je senzacija, ki jo je treba videti. Poleg finega nastopanja, prvostne uprizoritve vsebuje tudi pretresljive trenutke. Senzacionalno je, kako rešujejo ponesrečence izpod ledu. Velezanimiva so vojna poročila, ki nam kažejo tudi junaka minulih dni, generalnega polkovnika Mackensena, ki je prodiral rusko fronto v Galiciji. Ostale humoristične slike bodo vsakega razvedrile. — Jutri v petek je posebni večer z novo veseligrjo.

Dnevne novice.

+ Sovražniki v notranjosti. Nedavna vladna odredba proti brezvestnim živinskim prekupcem je tudi z merodajnega mesta potrdila, kar so ljudski zastopniki že v miru tolikokrat pribili, da so namreč brezvestni prekupci živine največji škodljivci kmetu in obenem tudi mestnih konsumentov. V sedanjih težkih dneh so pa ti ljudje upravn nevarni sovražniki državnega blaga, ker onemogočujejo redno preskrbovanje ljudstva z mesom. Sedaj so končno najzagrizenjši socialisti in meščanski konsumenti spoznali, kdo je oderuh in kdo draži živino. Tako piše celo »Neue Freie Presse«, ki je doslej vedno zagovarjala te vrste ljudi, da se je v sedanjih napetih razmerah vpeljala neke vrste kupčija z živino, katere edini namen je, hitro zaslužiti velike svote. Kupovalci gredo od hleva do hleva ter izmamljajo od kmetov celo neobhodno potrebno vprežno živino. Ponujajo naravnost bajne cene ali pa plaše nepoučene kmete z rekvizicijami. Ker vedo, da se jim obeta velik dobiček, brezvestno dvigajo cene tudi na semnjih. Tako »N. Fr. Pr.« To si je treba dobro zapomniti.

— Dopolnilni izpiti za enoletne prostovoljce se bodo pričeli 14. junija 12. julija in 9. avgusta.

— Medicinac Ivan Lovšin živi! Za mrtvega proglašeni član slov. kat. akad. društva »Danica«, Ivan Lovšin iz Ribnice je pisal iz ruskega ujetništva gosp. županu Oražmu v Moste, da je v ruskem ujetništvu v Omsku, in sicer v vojaški bolnici. Pošilja pristrčne pozdrave. Dopisnica je bila oddana 13. aprila in je prišla v Moste pri Ljubljani na binkoštni ponedeljek.

— Psalmi et Cantica secundum ordinem in Psalterio romano. I. Domi-

nica Razložil t. Anton Bonaventura, škof ljubljanski. V Ljubljani 1915. Samozaložba. Natisnila Katoliška tiskarna. — Pisatelj je želel ustreči nujni potrebi duhovnikov. Za vsakdanje molitve so psalmi tako porazdeljeni, da se redovito vsak teden izmoli vseh sto in petdeset. Večinoma so težko razumljivi, četudi izredno lepi, poetični, polni preglobokih in vzvišenih misli. Duhovniki čutijo zdaj bolj kakor poprej potrebo, celo dolžnost psalme prestudirati, da bi jih mogli razumeti in s pridom moliti. Je več razlag. Pisatelju ni nobena popolnoma ugajala. Zato je uporabil letošnjo zimo in je vse razložil v slovenskem jeziku. Pri vsakem psalmu je najpoprej opisal zgodovinski dogodek ali dušno razpoloženje, v katerem je psalm prvč zapel. Razdelil je psalm na kitice. Potem je paralelno podal latinski tekst in slovensko prestopo za lahkim komentarjem. Nazadnje je navedel nekoliko misli za duhovnika. Pod črto je dodal nekoliko opazk za boljše umevanje besedila. — Za vsak dan v tednu izide poseben snopič in nazadnje skupen omoč, da bo delo bolj priročno in se bo bolj lahko rabilo. Rokopis je skoraj popolnoma dovršen. Izdal se je sedaj prvi snopič, ki obsega razlago vseh psalmov za nedeljo. Ima kratek uvod in 108 strani. Papir je prav močan, tisk precej velik, oblika sveti vsebini primerna. Dobi se edino v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Snopič stane 1 K 30 h. — Gospodje posežite po lepi in potrebni knjigi. — Vsaka dva meseca izide snopič, ako ne bodo vsi stavci morali v vojaštvo; pa bodo gospodje lahko snopič za snopičem prečitali. Naj bi mnogo sladkega užitek od tod zajemali.

— Begunci z italijanske meje. Mariborska »Straža« poroča, da je te dni prišlo v Maribor veliko beguncev z italijanske meje. Tudi v Ljubljani in drugod po Kranjskem jih je polno.

— V poljedelskem ministrstvu je ravnatelj pomožnih uradov I. Dobovišek imenovan za višjega ravnatelja teh uradov.

— Dunajski Slovenci se snidejo vsako soboto na vrtu rolovške kleti (rezervirana miza).

— O roparskem umoru v Gor. Logu, v župniji Vače, se nam še poroča: V zelo imoviti Marnovi hiši se je zgodil okoli polnoči od 21. na 22. maja t. l. Sledilo se je dva lopova, najbrž nista bila od daleč, ki sta prišla iz gozda nad hišo, poizkušala vlomiti pri stranskih vratih, a so bile zaplohane, nakar sta na strehi odstranila opeko in prišla v hišo. V večji sobi je ležala že sedem let bolna stara mati Helena Primožič, stara nad 83 let. Eden lopov ji je s trdim orodjem zadal na glavi globoko zevajočo rano, vsled česar je nastopila smrt. V stranski sobi je ležala njena hči Franciška Primožič, tudi ona je dobila na glavi globoko rano, vsled česar so jo prepeljali v deželno bolnico, kjer se pa danes, 25. maja, še ni nič zavedla in je maloverjetno, da bi ostala pri življenju. Lopova sta po stanovanju vse odprla, vse prebrskala in prevrnila, a morala menda praznih rok oditi proti Litiji. Komisija je našla denar in devetnajst hranilnih knjižic. Izsledilo se jih najbrž zopet ne bo.

— Dva samoumora. V Jakobovici se je obesil pod streho prevzitar Miha Godeša. V Budanju se je pa obesil 44letni posestnik Franc Kodelja iz Budanja.

— Vlom v Semiču. Ponoči na 18. t. m. so neznani storilci vdrl v trgovino trgovca Ivana Zuro v Semiču in so ukradli blaga in tobaka v vrednosti 2013 kron. Na Vrtači so vlomili zločinci v hiše dveh posestnikov in ene posestnice.

— Izkopavanje in prevoz na bojišču padlih in umrlih. Glede izkopavanja na vojnem polju padlih, v vojnih bolnicah umrlih vojaških oseb veljajo sledeča določila: Prošnje za izkopavanje in prevoz naj stranke vložijo pri pristojnem vojaškem poveljstvu prosičevega bivališča. V slučaju dovolitve se pozove prosilec, da naznani čas nameravanega izkopavanja pravočasno brzojavnim putem. Izkopavanja se smejo izvršiti samo iz posamičnih grobov. Pripomni se še, da je dovoljeno v Avstriji izkopavanje, oziroma prevoz mrličev na pegastem legarju, kozah, koleri ali kuži (na Ogrskem pa tudi na škrlatinki in davici) umrlih, šele po preteku enega leta po smrti. Prošnje za izkopavanje in prevoz mrličev, pokopanih v krajih, v katerih tačas politične oblasti I. instance, oziroma vojaška uprava (okrožno poveljstvo) še ne poslujejo, se sploh zavrnejo. Občinstvo se dalje opozarja, da je najbolje, da se odloži izkopavanje in prevoz padlih in na bojišču umrlih za čas po vojni, ker nameravajo železniške uprave za takratne prevoze dovoliti 50% popust tovarnine. — Po demobilizaciji veljajo glede izkopavanja mrličev predpisi, ki veljajo za mirne čase.

— Žena obsojena na vislice. V Gradcu je bila dne 21. maja kočarjeva žena Marija Lang iz vasi Fünfling na nemškem Štajerju obsojena na vislice, ker je dne 24. marca primešala svojemu 20 let starejšemu možu v žganje strupa.

— **Hranilnica v Karlovcu pred so-**
diščem. Dne 17. t. m. se je pričela pred
zagrebškim sodnim stolom glavna raz-
prava proti Dragotinu Hermanu, rav-
natelju hranilnice v Karlovcu, Veko-
slavu Dutzmannu, prokuristu hranil-
nice, Arturju Glücksthalu, upravitelju
menjalnice in Hugonu Heinrichu, last-
niku trdnice Funk & Heinrich, ki so ob-
toženi radi zločina goljufije.

— **Izvoz mila iz Nemčije.** Izvoz mila
iz Nemčije je za dobo vojske prepovedan.
Izjemoma je mogoče dobiti izvozno dovo-
lilo za nevtralne države. Natančnejši po-
goji se morejo poizvedeti v pisarni trgo-
vske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Največji list na svetu. Izide samo
vsakih sto let enkrat. Kakor znano, iz-
hajajo ameriški in angleški listi v veli-
ko večji obliki nego časniki v evrop-
skih deželah. Največji list, ki je zdaj
izšel, je bil pač »Illuminated Quadru-
ple Constellation«, ki so ga leta 1859.
natisnili v Newyorku. Ta časniški ne-
stvor je bil 1.82 m visok in 2.60 m ši-
rok; imel je 13 predalov in vsak predal
1.20 m visok, tako da znaša skupna
dolžina vseh predalov 125 metrov. 40
stavcev je stavilo list celih osem ted-
nov. En izvod tega čudovitega lista
se nahaja v forckenbeckovem časn-
škem muzeju. K sreči za stavce in bral-
ce nosi list na pročelju opazko, da iz-
haja samo vsakih 100 let enkrat; druga
številka ima torej iziti šele leta 1959.

— **Podpornemu društvu za sloven-**
ske visokošolce na Dunaju so v času
od 5. aprila do 21. maja 1915 darovali:
150 kron: Kmetška posojilnica ljubljans-
ke okolice v Ljubljani; 23 K 54 vin.:
ostanek volila g. Jakoba Pukl; po 20 K:
Šuleska posojilnica in stedišnica v Ve-
lenju (darilo ravnatelja dr. Jakoba Pir-
nat) in Posojilnica v Konjicah; po 10
kron: dr. Otmar Krajec, mestni fizik v
Ljubljani, Jos. Stritar, gimn. profesor
v poklju v Aspagu in Anton Delles,
predsednik pom. oblasti v Trstu; po 5
kron: dr. Ivan Tomažič, kn.-šk. tajnik
v Mariboru in Matija Marinček, notar
v Trzinu; 2 kroni: dr. Učič, dvorni ka-
plan na Dunaju; 1 K 10 vin.: Fran Ber-
lec v Kandiji. Vsega 256 K 64 vin. Dru-
štveni odbor se vsem cenjenim daro-
valcem najtopleje zahvaljuje. Prvi
blagajnik: dr. Stanko Lapajne, odvet-
nik, Dunaj, I., Bräunerstraße 10.

Rokovnjači.

Z Janč se nam piše: Izmed treh ta-
tov, ki so dne 25. aprila t. l. vlomili v žup-
nišče na Jančem, sta že dva pod ključem
in upanje je, da pride v pest kmalu tudi
tretji. Čez dva dni po izvršeni tatvini so ju
že imeli. Bili so vsi ljubljanski postopači,
stari po 30 let, in sicer: Anton Godec, ro-
jen na Štajerskem, blizu Celja; Franc Slu-
govic, rojen v Predosljah na Gorenjskem in
Martin Zupet, rojen v Zaborštu, okraj Kr-
ško. Izdal jih je baje drobiž in smodke, ki
so jih ukradli. Prijeta sta se takoj udala
in povedala, kaj so delali na Jančem. Vsa
časť ljubljanski policiji, ki zna tako izvoha-
ti tatove. Izpovedala sta tudi, da so pred
kakimi osmimi tedni vlomili v župnišče v
Kokri. Ondi so šli na streho, odmaknili
opeko, zlezli skozi odprtino na strop, tra-
movje na stropu odmaknili in šli v župni-

kovo stanovanje, kjer so pa bolje opra-
vili, kakor na Jančem. Zanimivo je, kako
so prišli ti tiči na Janče, v tako samotni in
hribovit kraj. Starega tatu Krlhlikarja, ki
je že pred več leti pokradel v župnišče v
štangi in v Javoru pri Spodnji Hrušici in
ki sedaj šteje ukradene novce v ječi v Gra-
diški, menda pozna cela kranjska dežela.
S tem Krlhlikarjem torej je bil tudi eden iz-
med treh vlomilcev na Jančem zaprt v
Gradiški in kakor sta prijeta izpovedala,
je Krlhlikar v ječi istega naučil, kako bo
najbolje prišel v tukajšnje župnišče. Krl-
likar si je, kakor je pred več leti sam iz-
povedal, tudi že natanko ogledal to žup-
nišče in hotel v njega vlomiti, pa mu je
nekdo odsvetoval, češ da ni varno, ker je
preblizu cerkve. Pri zaslišanju sta prijeta
izpovedala tako-le: V soboto, dne 24. apri-
la, smo sklenili iti po denar na Janče. Od-
rinili smo iz Ljubljane takoj popoldne sko-
zi Dobrunje in Sostro ter prišli že v mraku
v Besnico in od tu proti Jančem. Okrog
polnoči smo prišli na Janče. V bližnjem
gozdu, komaj en streljaj oddaljenem od
župnišča, smo se ustavili. Ko smo se neko-
liko odpočili, smo šli k župnišču, bila je
namreč zelo svetla noč, preščinili na
spodnji strani v kletnem oknu železno
omrežje in se potem zopet vrnili v gozd,
kjer smo čakali dneva in pazili, kdaj bodo
odšli vsi ljudje v cerkev. Ko smo slišali, da
da so se velika vrata župnišča zaklenila,
vdrli smo takoj v župnišče in v pol uri smo
izvršili svoje delo. Nato smo se zopet vr-
nili proti Besnici in od tu je šel eden proti
Dobrunjam, druga dva pa proti Lavrici.
Tatje so imeli pri nekem delavcu na Du-
najske cesti skupno stanovanje. Policija se
je takoj, ko je tatova prišla, podala v nju-
no stanovanje in ondi zasačila cele kupe
ukradenega blaga: ure, verižice, obleko,
čevlje, perilo, razne zastave in nove de-
narnice, revolverje, nekaj denarja in še
množico drugih reči. Kdor kaj pogrša, naj
se obrne na c. kr. deželno sodišče v Ljub-
ljani, ondi imajo shranjene razne ukradene
reči. Zanimivo bo, kadar bo glavna obrav-
nava proti tej tatinski trojici. Na vislice s
takim, ne pa v ječo!

Tretji natis Nemščine brez učitelja.

I. del: Nemška slovnica. Že drugi natis
te knjige se je vsestransko tako priku-
pil, da se ga niso posluževali le samo-
uki, temveč se je jel bolj in bolj širiti
tudi v šolah, kjer je nudila knjiga kot
najpriročnejša za pouk nemščine uč-
teljem zdatno pomoč. Tako se je poka-
zala silno hitro potreba tretjega natisa,
ki je ravnokar izšel. Ta natis je še ne-
primerno boljši od drugega, tudi je za
24 strani pomnožen. Cena pa je ostala
nespremenjena in znaša 1 K 20 vin. za
broširan izvod. Drugi in tretji natis te
knjige je izdal spreten večak na pod-
lagi dolgoletnih izkušenj. Dobi se tudi
drugi del »Nemščine brez učitelja«, ki
je bolj praktičnega pomena in obsega
slovensko-nemške razgovore za razne
stanove, prilike in potrebe; tudi drugi
del velja broširan 1 K 20 vin. Oba dela
skupaj vezana v celo platno pa veljata
samo 2 K 80 vin.

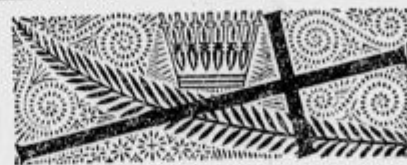
Pregled avstrijsko italijanskih bo-
jišč nudi v prvi vrsti slovenski zemlje-
vid Evrope, ki je izšel v zalogi Katoli-
ške Bukvarne v Ljubljani. Zemljevid
nudi vsa evropska bojišča pa tudi celo
Italijo in popoln pregled Jadranskega

morja, ki utegne biti pozorišče velikih
pomorskih bojov. Zemljevid upošteva
tudi kraje onstran Sredozemskega mor-
ja Tunis itd. v katerih je Italija voja-
ško zaposlena. Zemljevid nudi seveda
tudi točen pregled Dardanel, Bospora
in Črnega morja z okolico v Evropi in
Mali Aziji. Dobrodošel bo torej za vse
potrebe, ker nudi enoten pregled vseh
krajev, ki so prišli in utegnejo priti za
časa evropske vojske v poštev. Cena 2
kroni 40 vin. je zelo nizka. Na platno
nalepljen in zložitljiv v žepno obliko
velja ta zemljevid 6 K, s palicami na
steno pa 6 K 50 vin.

Danes predstave v „Kino Central“ v dež. gledališču

ob pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer.

Pri zadnji večerni predstavi tudi naj-
novejše uradno poročilo z naših bojišč.

Globoko potrti naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znan-
cem žalostno vest, da je Bog Vsemogočni
našo sestro, oziroma teto, gospo

Josipino Hribar, roj. Košak
posestnico in gostilničarko
v Podgabrju

dne 26. maja ob 8. uri zjutraj po
kratki bolezni, prevedeno s svetimi
zakramenti, poklical k Sebi v boljše
življenje.

Pogreb blage pokojnice se vrši
v petek ob 9. uri dopoldne iz hiše
žalosti v Podgabrju na ondoto po-
kopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v več cerkvah.
Predrago pokojnico priporočamo
v blag spomin in molitev.

Podgaber pri Radohovi vasi,
dne 26. maja 1915.

Žalujoči ostali.

1130

Potrti globoke žalosti naznanjamo
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem tužno vest, da je naša ljubljena
hčerka

ADELI

po dolgi mučni bolezni dne 26. t. m.
ob 3. uri popoldne mirno v Gospodu
zaspala.

Pogreb predrage rajnice bode v
petek dne 28. maja ob 4. uri popoldne
iz hiše žalosti Sv. Petra nasip šte. 71
(Zirovčeva hiša) na pokopališče k
Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v farni cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, 26. maja 1915.

I. Komatič, oče. — Marija Komatič,
mat. — **Marija, Pepca, sestr.**

Išče se SOBA v novi hiši

na obkrožju mesta. Ponudbe na uprav-
ništvo pod: »Soba A«.

1128

1 steklenica 20 vinarjev.
Naročila po povzetju.

Blagajničarka in prodajalka

mešane stroke iščeta službe. Ponudbe
na upravo Slovencev pod »Tinrete 1100.«

Prosim, oglejte si predležee oblike
nog, in ne bodete prišli težko do pre-
pričanja, da oblika čevlja ne sme biti
poljubna, temveč obliki noge popolno-
ma prilagoden. Cloveške noge niso
vse enake oblike, vsaka noga ima svoje
posebnosti, in te posebnosti upoštevati
je dolžnost vsakega izkušen. večaka.

Poskusite pri: 935

Fran Szantner

specialist za ortopedična
in anatomska obuvanja

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Ovejo volno

kupeje po najvišji ceni

V. ČRNILEC, Naklo pri Kranju, Gor.

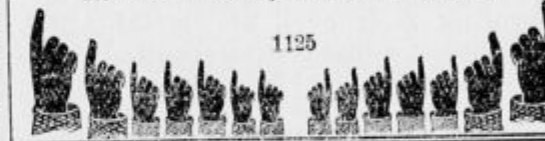

V svojo odvetniško pisarno sprejem

koncipijenta

prostega črnovojniške službe; prednost
imajo gospodje s pravico do substitu-
cije. Vstop takoj.

Dr. Fran Tomišek, odvetnik v Ljubljani.

Velika prodajalna

s komptorjem, prostornimi skladišči in veliko
kletjo, v kateri se vže 80 let nahaja špeci-
rska trgovina, se na Kongresnem trgu št. 10 (Dvornem
trgu št. 1) s 1. novembrom t. l. v najem odda.
Pojasnili v odvetniški pisarni v Gosposki
ulici št. 3, I. nadstropje. 1079

Kožarska tovarna v lepem kraju
na Hrvaškem išče izučene

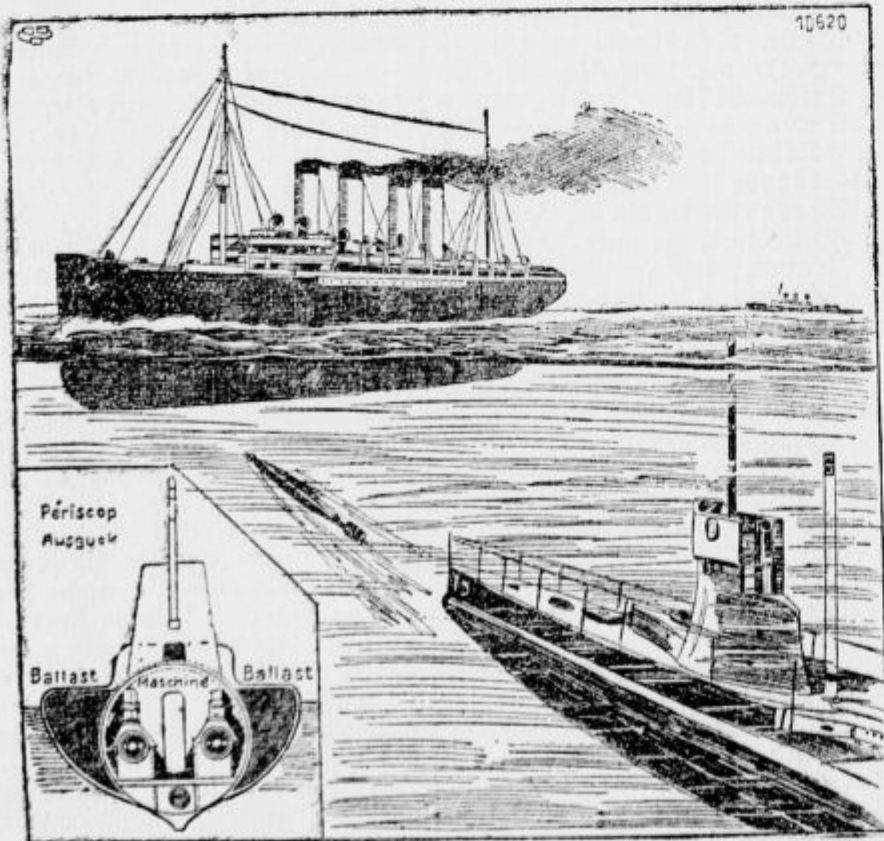
strojarje

za takojšen nastop in proti dobri plači.
Stroški potovanja se povrnejo. Takoj-
šnje ponudbe na naslov: Tvorica koža,
Jakil, Karlovac, Hrvatsko. 1114

Večja parna žaga išče večšega

strojnika.

Tozadevne ponudbe s prepisi spričeval
je pošiljati na upravništvo tega lista
pod »Parna žaga 1104«.

Blokada podmorskih čolnov.

Delniška glavnica 8.000.000 K.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Rezer. fondi okroglo 1.000.000 K.

Poslovnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo

Zrebanje 8. in 10. junija t. l.

Cena: 1/4 srečka . K 40 1/4 srečke . K 10
1/2 srečke . K 20 1/2 srečke . K 5

5 1/2 % vojnega avstrijskega posojila iz leta 1915. po originalnih pogojih.

Subskripcija se vrši do 29. maja t. l.

1058

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.